

S T E N O G R A M A
ședinței Senatului din 9 septembrie 2026

S U M A R

1.	Declarații politice.	2
2.	Întrebări, interpelări și răspunsuri.	2

S T E N O G R A M A
ședinței Senatului din 9 septembrie 2026

Ședința a început la ora 10.01

Lucrările ședinței au fost conduse de domnul Laurențiu Plăeșu, vicepreședinte al Senatului, asistat de domnul Vasile Blaga și doamna Ana-Cynthia-Ioana Păun, secretari ai Senatului.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Bună dimineața, stimați colegi!

Declar deschisă ședința Senatului de astăzi, 9 septembrie 2026, conducerea fiind asigurată de subsemnatul, Laurențiu Plăeșu, vicepreședinte al Senatului, asistat de doamna senator Ana-Cynthia-Ioana Păun și domnul senator Vasile Blaga, secretari ai Senatului.

Vom începe cu sesiunea de întrebări, interpelări și răspunsuri, concomitent cu sesiunea de declarații politice.

Și am să invit la microfon pe doamna senator, pentru început, pe doamna senator Doina-Elena Federovici.

Doamna Doina-Elena Federovici:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Bună dimineața, stimați colegi!

Declarația politică de astăzi am intitulat-o „Reforma educației nu se face lăsând elevii de clasa a IX-a fără manuale”.

Distinși colegi,

Ziua de 7 septembrie ar fi trebuit să fie, pentru fiecare elev, doar despre prima zi de școală, despre colegi regăsiți, emoția clasei noi, prima temă.

Îmi amintesc și acum mirosul de carte nouă din prima zi de liceu, emoția de a-i pune copertă manualului, de a-i lipi eticheta cu numele pe ea, de a-l răsfoi și de a simți că, într-adevăr, începe ceva important. Este un ritual mic, dar care contează enorm pentru un adolescent de 14 – 15 ani, aflat la început de drum.

Anul acesta, din păcate, aproape 150 000 de elevi din clasa a IX-a din România nu au avut parte de acest moment. Au intrat în prima zi a noului drum de patru ani, fără a avea în ghiozdan principalul instrument al învățării: manualul. Și asta nu din cauza lor sau a școlii, ci din cauza Guvernului, mai exact a Ministerului Educației și Cercetării. Chiar și în cel mai optimist scenariu, manualele tipărite ar urma să ajungă la elevi abia la finalul primului modul. Practic, primul modul al primului an de liceu, o perioadă esențială în care se face acomodarea de la cerințele gimnaziului la cele liceale, se va desfășura fără

manuale, cu elevi care notează pe fugă, cu profesori care improvizează materiale, cu părinți care caută pe cont propriu resurse online ca să-și ajute copiii să nu rămână în urmă chiar din prima săptămână.

Știu. Unii vor spune că nu e prima dată când se întâmplă acest lucru, doar că se pare că nu dorim să învățăm din greșelile trecutului, să le eliminăm, mai ales că, în acest caz, această generație este cea care va susține în 2030 un Bacalaureat complet schimbat. Pentru acești elevi, începe un parcurs liceal nou, care se va încheia cu un examen de Bacalaureat. Totul este nou și pentru profesori, care trebuie să se adapteze la noi programe-cadru și la noi repere de evaluare. Le cerem acestor copii să pornească la drum cu încredere, într-un sistem nou, dar nu le-am dat nici măcar harta acestui drum.

Nu este vina elevilor care nu și-au ales această întârziere și care merită să înceapă liceul cu aceeași bucurie și încredere cu care au pornit toți cei dinaintea lor. Nu este vina profesorilor care fac tot posibilul cu ce au la dispoziție, punând suflet acolo unde sistemul nu a pus resurse la timp. Este responsabilitatea Ministerului Educației și Cercetării, care avea datoria să anticipeze nevoile unei reforme pe care chiar el a conceput-o și să se asigure că această generație are toate instrumentele necesare pentru a începe cu adevărat noul drum pe care i l-a pregătit.

Un elev nu poate învăța bine fără carte, iar o reformă a educației nu poate începe lăsând în urmă chiar elevii pentru care a fost gândită. Copiii aceștia nu au nevoie de promisiuni, ci de șansa de a începe cu dreptul. Iar această șansă nu este un privilegiu, ci responsabilitatea statului.

Vă mulțumesc.

Senator PSD de Botoșani, Doina-Elena Federovici

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc, doamna senator.

Doamna Doina-Elena Federovici:

Și dacă îmi permiteți să prezint și o scurtă întrebare.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă rog.

Doamna Doina-Elena Federovici:

De fapt, interpelare. Interpelarea este...

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Numai puțin. Aceasta cu lipsa manualelor a fost declarație politică?

Doamna Doina-Elena Federovici:

Da, a fost. A fost declarația politică și acum interpelare.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Și interpelare tot pe aceeași...

Doamna Doina-Elena Federovici:

Pe aceeași temă, sigur că da.

Interpelarea este adresată prim-ministrului interimar al României, Ilie Bolojan.

Obiectul interpelării: „Lipsa manualelor școlare pentru clasa a IX-a la începutul anului școlar 2026 – 2027”

Stimate domnule prim-ministru,

Aproape 150 000 de elevi din clasa a IX-a au început, pe 7 septembrie, anul școlar fără manualele aferente noii programe de liceu, licitația fiind demarată cu întârziere. Chiar și în scenariul cel mai optimist, manualele tipărite ar urma să ajungă la elevi abia la sfârșitul primului modul.

Aceeași generație de elevi, cea intrată acum în clasa a IX-a fără manuale, va avea nevoie de manuale noi și pentru clasa a X-a, ulterior a XI-a și a XII-a, în anii școlari viitori.

În acest context, vă rog să clarificați următoarele situații:

- Care este stadiul actual al licitației pentru manualele de clasa a IX-a, pe fiecare disciplină în parte, și care este calendarul ferm de livrare?

- Câte dintre aceste manuale sunt afectate de contestații și care este termenul estimat de soluționare pentru fiecare dintre ele?

- Ce resurse alternative (materiale digitale, ghiduri, teste inițiale) au fost puse la dispoziția profesorilor pentru perioada în care manualele lipsesc și în ce măsură acestea au ajuns efectiv la toate liceele, inclusiv cele din județul Botoșani?

Și ultima întrebare.

- Ce măsuri concrete și ce calendar și-a stabilit Guvernul pentru a demara din timp achiziția acestora, astfel încât să nu se repete situația de anul acesta?

Solicit răspuns scris.

Cu deosebită considerație, senator PSD de Botoșani, Doina-Elena Federovici.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc, doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Costache Chertif.

Domnul Costache Chertif:

Mulțumesc, domnule președinte.

Declarația mea politică de astăzi se intitulează: „7 septembrie 1940. Memoria Cadrilaterului și obligația statului român față de urmașii celor înstrăinați”.

Domnule președinte,

Stimați colegi,

La 7 septembrie am marcat aniversarea semnării Tratatului de la Craiova din 1940, prin care România a fost obligată să cedeze Bulgariei Cadrilaterul, adică sudul Dobrogei noastre, fostele județe Durostor și Caliacra.

Nu am comemorat doar pierderea unei părți din teritoriul nostru național, ci drama unor oameni, a familiilor de români obligate să își lase casele, pământurile, gospodăriile, munca și mormintele înaintașilor și să pornească spre nordul Dobrogei. Aproximativ 130 000 de români au fost strămutați în interiorul țării, între 20 septembrie și 1 octombrie 1940, în cadrul unui schimb reciproc de populație cu Bulgaria.

Tratatul de la Craiova a fost semnat într-un an în care România a fost amputată teritorial în mai multe direcții, sub presiunea Marilor Puteri ale Europei acelor vremuri. În același an, pierdusem Basarabia, nordul Bucovinei, Ținutul Herța și nord-estul Transilvaniei.

Statul român are o datorie față de românii strămutați din teritoriile noastre înstrăinate în 1940. Prin legislația reparatorie adoptată după 1989, România a recunoscut oficial suferințele îndurate între 1940 –1945 de românii din teritoriile înstrăinate. Prin Legea nr.154/2021, drepturile au fost extinse și asupra urmașilor.

Aici apare însă nedreptatea pe care o denunț astăzi, de la tribuna Senatului. Dreptul există. Cererile au fost depuse. Dosarele au fost analizate. Casele teritoriale de pensii au emis hotărâri de stabilire a drepturilor, dar banii nu ajung la oameni. Plata indemnizațiilor pentru urmașii persoanelor strămutate sau deportate din Cadrilater a fost amânată succesiv de Guvern, iar termenul actual pentru începerea plăților este 1 ianuarie 2027.

Cu alte cuvinte, statul român îi spune unui urmaș: „Ai dreptate. Legea îți recunoaște dreptul. Instituția statului ți l-a stabilit. Dar mai așteaptă”.

„Cât?!” Asta este întrebarea la care Guvernul Bolojan trebuie să răspundă. Pentru că nu vorbim despre un privilegiu, o recompensă sau o favoare acordată de Guvern. Vorbim despre o reparație, iar o reparație amânată la nesfârșit riscă să devină o promisiune goală.

Trebuie să spunem limpede: timpul nu lucrează în favoarea acestor oameni. Beneficiarii direcți ai represiunilor din '40 sunt astăzi foarte puțini. Mulți au murit. Cei care au rămas sunt la vârste înaintate, iar urmașii lor poartă, la rândul lor, memoria unei strămutări care a rupt destine și a șters rădăcini.

Statul nu poate invoca mereu bugetul atunci când trebuie să respecte propriile legi. Un stat serios își stabilește prioritățile și își respectă obligațiile. De aceea, solicit Guvernului să garanteze public că 1 ianuarie 2027 nu va deveni un nou termen care, la rândul său, va fi prorogat.

Românii din Cadrilater nu cer nimic în plus față de ceea ce le-a recunoscut legea. Cer doar ca România să-și respecte cuvântul.

Memoria se onorează prin dreptate, iar dreptatea, în cazul urmașilor celor strămutați din Cadrilater, înseamnă că dreptul recunoscut de stat să fie și plătit.

Pentru cei strămutați din Cadrilater în 1940, pentru copiii lor și pentru memoria generațiilor care au pierdut totul într-o singură toamnă nefastă, aceasta nu este doar o chestiune contabilă. Este o chestiune de onoare a statului român.

Vă mulțumesc.

Senator Costache Chertif, Circumscripția nr.26 Maramureș

Dacă îmi permiteți, domnule președinte, o scurtă întrebare care este adresată domnului Marian-Cătălin Predoiu...

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă rog.

Domnul Costache Chertif:

...viceprim-ministru interimar, ministrul interimar al afacerilor interne și ministrul interimar al justiției.

Obiectul întrebării: „Amplarea alarmantă a abuzurilor și exploatarea sexuală a minorilor în România și măsurile concrete ale statului român pentru prevenirea, combaterea și eradicarea fenomenului”

Stimate domnule viceprim-ministru și ministru interimar,

Protejarea copiilor împotriva abuzului și exploatarea sexuală reprezintă una dintre cele mai importante responsabilități ale statului român. Datele disponibile în ultimii ani indică însă o evoluție profund îngrijorătoare a fenomenului, în special în mediul online, unde copiii sunt expuși racolării, manipulării, șantajului sexual, exploatarea și distribuirii de materiale cu caracter sexual.

Potrivit datelor comunicate de organizația „Salvați Copiii România”, în 2025, linia de raportare operată în cadrul programului Ora de Net a înregistrat peste 53 000 de raportări privind materiale cu abuz sexual asupra copiilor.

Fenomenul trebuie privit însă în ansamblu, întrucât numărul cazurilor cunoscute de autorități nu poate fi considerat ca redând o imagine completă a realității. O proporție importantă a abuzurilor nu este raportată, iar extinderea platformelor digitale, a rețelelor sociale și a serviciilor de comunicare online a creat noi modalități de racolare și exploatare a minorilor.

Am un șir de foarte multe întrebări pentru domnul viceprim-ministru, însă vreau să citez:

- Care este numărul total al sesizărilor, dosarelor penale și victimelor minore identificate în România în anii 2023, 2024, 2025 și 2026 până la data răspunsului în cauzele privind violul, agresiunea sexuală, racolarea minorilor în scopuri sexuale, exploatarea sexuală a minorilor, pornografia infantilă și alte infracțiuni de natură sexuală săvârșite asupra minorilor?

- Ce buget a alocat Ministerul Afacerilor Interne în perioada sus-amintită pentru:

- a) combaterea exploatarei sexuale a minorilor;
- b) investigarea criminalității informatice împotriva minorilor;
- c) pregătirea profesională a polițiștilor;
- d) infrastructura tehnică pentru identificarea și analizarea materialelor;
- e) sprijinirea victimelor amintite?

- Dacă Ministerul Afacerilor Interne consideră că actualul răspuns instituțional al statului român este proporțional cu amploarea fenomenului, având în vedere creșterea semnificativă a raportărilor privind materialele de abuz sexual asupra copiilor. În cazul unui răspuns afirmativ, vă solicit să prezentați indicatorii concreți care demonstrează eficiența acestui sistem, iar dacă răspunsul este negativ, vă solicit să precizați ce măsuri urgente considerați necesare și în ce termen vor fi implementate?

Cu respectul cuvenit, senator Costache Chertif, Circumscripția nr.26 Maramureș.

Vă mulțumesc.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Cătălin-Emil Mîndru.

Se pregătește domnul senator Virgiliu-George Vlăescu.

Domnul Cătălin-Emil Mîndru:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Titlul declarației politice de astăzi: „Ce școală ne-ați pregătit anul acesta?”

Stimați colegi,

Asociez fiecare început de toamnă cu primele zile de școală, cu copii curioși și cu miros de manuale noi.

După aproape 30 de ani petrecuți la catedră, prima zi de școală continuă să însemne pentru mine mai mult decât o dată în calendar. Este ziua în care milioane de copii se întorc spre noi, adulții, cu o întrebare cât se poate de legitimă: „Ce școală ne-ați pregătit anul acesta?”

Iar aici, festivitatea ar trebui să se termine și să înceapă responsabilitatea. Pentru că nu putem vorbi despre șanse egale în educație cât timp zona geografică în care trăiește un copil continuă să influențeze șansele la educație.

Nu putem vorbi despre incluziune cât timp un copil cu cerințe educaționale speciale intră în clasă fără sprijinul de care are nevoie și ajunge, la final, să fie evaluat dintr-o materie pe care el nu a studiat-o.

Nu putem vorbi despre performanță într-un sistem în care încă pierdem copii pe drum, iar abandonul școlar rămâne, pentru prea multe comunități, o statistică repetată de la an la an.

Și nu putem cere profesorilor să construiască o școală mai bună dacă statul îi tratează, prea des, ca pe ultima verigă a unei birocrații și prima categorie căreia îi cere mereu „să se descurce”. În județul Vaslui, județ pe care îl reprezint, aceste lucruri se văd poate mai clar decât în alte părți.

Astăzi, elevii participă la aceeași Evaluare Națională, la același Bacalaureat și, teoretic, se îndreaptă spre aceleași oportunități, însă nu pornesc toți de la aceeași linie de start, iar parcursul lor școlar este frecvent presărat cu probleme care nu le aparțin și care rămân nerezolvate de mulți ani.

Unii au în spate familie, profesori stabili, transport, acces la meditații și toate resursele necesare. Alții vin din comunități sărace, din familii vulnerabile, din localități unde apa, electricitatea sau asfaltul încă sunt visuri și din școli care se luptă an de an să găsească profesori. Nu putem numi aceste diferențe „echitate” și apoi să ne mirăm de rezultate.

Există, însă, o cauză a acestor teme nefăcute de statul român, despre care vorbim prea puțin: banii. În România, educația este probabil cea mai respectată prioritate în discursuri și una dintre cele mai amânate obligații la buget.

Legea spune că educația trebuie să primească anual minimum 15% din cheltuielile bugetului general consolidat. Statul român nu a respectat această obligație. A amânat-o și continuă să o facă. Dar există ceva, poate și mai greu de înțeles. Când, prin Programul național de redresare și reziliență, am avut la dispoziție miliarde de euro pentru modernizarea educației, n-am fost capabili să folosim integral acești bani.

Componenta pentru educație din Programul național de redresare și reziliență a pornit cu 3,285 de miliarde de euro și s-a finalizat cu aproape 700 de milioane de euro, pe care nu numai că i-am pierdut, ci pentru care trebuie să storcem bugetul național pentru a finaliza investițiile.

Vorbim despre campusuri pentru învățământul dual. Din 27 de proiecte aflate în implementare, 19 au ajuns să fie propuse pentru suspendare sau denunțare, pentru că nu mai puteau fi terminate la timp. Vorbim despre școli verzi. Din 54 de proiecte analizate, 21 au fost propuse pentru suspendare sau denunțare unilaterală. Vorbim despre Școala online, platforma națională de evaluare și conținut educațional digital. O investiție de 78,5 milioane de euro a fost scoasă din PNRR și pentru care acum se caută altă sursă de finanțare.

Acestea, stimați colegi, nu sunt doar niște cifre contabile. Sunt bani pe care nu aveam voie să îi pierdem. Sunt școli care puteau exista. Sunt campusuri în care copiii puteau învăța o meserie. Sunt instrumente digitale pe care profesorii și elevii le puteau avea la clasă.

Și aici apare paradoxul greu de acceptat: ani la rând am spus că nu avem suficienți bani pentru educație. Când legea ne-a obligat să punem mai mulți bani, am amânat legea. Când Europa ne-a pus banii la dispoziție, nu am fost capabili să facem la timp toate investițiile pe care ni le-am asumat. Efectele

acestei subfinanțări, care de prea mulți ani a devenit regula și nu excepția, nu mai pot fi ascunse în spatele discursurilor. Ele se văd astăzi direct în rezultatele elevilor, iar ulterior în societate.

Cele mai recente rezultate PISA 2025, evaluare internațională coordonată de OECD, la care au participat aproximativ 760 000 de elevi de 15 ani din 91 de țări și economii, arată că România continuă să se situeze sub media OECD la lectură, matematică și științe. Aproximativ 48% dintre elevii români nu ating nivelul minim de competență la lectură, ceea ce înseamnă dificultăți în înțelegerea, interpretarea și evaluarea informațiilor scrise.

La matematică, aproximativ 52% dintre elevi se află sub nivelul minim necesar pentru aplicarea cunoștințelor matematice în rezolvarea unor probleme reale, iar la științe, aproximativ 46% nu ating pragul minim de competență privind explicarea fenomenelor și analiza dovezilor științifice. Aceste rezultate nu sunt simple statistici internaționale. Ele arată costul concret al amânării investițiilor în educație: decalaje mai mari, competențe de bază insuficient dezvoltate și tot mai mulți copii pe care sistemul nu reușește să îi aducă la nivelul minim necesar.

Având această realitate în fața ochilor, luni ne-am trimis copiii din nou la școală, cerându-le să-și facă temele ca și când școala ar începe numai pentru ei.

Stimați colegi,

Școala a început pentru noi toți și nu mai putem să ne prezentăm cu temele nefăcute în fața generațiilor actuale și a celor care vor urma, fără un răspuns la întrebarea: „Ce școală ne-ați pregătit anul acesta?”

Vă mulțumesc.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Rodica Cușnir.

Scuze... Mă scuzați! Pe domnul senator Virgiliu-George Vlăescu nu l-am mai văzut în sală și de aceea...

Se pregătește doamna senator Rodica Cușnir.

Domnul Virgiliu-George Vlăescu:

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor senatori,

O interpelare adresată domnului Ilie Bolojan, prim-ministru interimar.

Domnule prim-ministru interimar,

Comisarul european pentru buget, Piotr Serafin, avertizează că reducerile aplicate viitorului buget pe termen lung al Uniunii Europene ar putea afecta tocmai domeniile pe care Bruxelles-ul vrea să

le consolideze, respectiv competitivitatea, apărarea și securitatea. Se preconizează reduceri drastice ale propunerii Comisiei Europene pentru bugetul UE din perioada 2028 – 2034.

Comisia Europeană a propus un buget de aproape 2 000 de miliarde de euro pentru următorul cadru financiar multianual. Dacă bugetul va fi redus substanțial, statele membre vor încerca cel mai probabil să protejeze domeniile pe care le consideră prioritare.

Spania se opune reducerii propunerii Comisiei și dorește păstrarea nivelului de ambiție în ceea ce privește fondurile de coeziune, agricultura și pescuitul. Ministrul german pentru afaceri europene a declarat că situația bugetară a Germaniei, ritmul slab de creștere economică și presiunile asupra industriei germane orientate către exporturi, inclusiv cele generate de China și de tarifele administrației Donald Trump, nu permit susținerea propunerii Comisiei în forma actuală.

Negocierile privind următorul cadru financiar multianual al Uniunii Europene vizează perioada 2028 – 2034 și se anunță dificile, în condițiile în care statele membre trebuie să stabilească atât dimensiunea bugetului, cât și modul de repartizare a fondurilor între priorități precum agricultura, coeziunea, competitivitatea, apărarea și securitatea.

România nu a exprimat un punct de vedere față de prioritățile bugetului multianual 2028 – 2034 al Uniunii Europene. În timp ce alte țări europene sunt în febra negocierilor, România pare amorțită în gestionarea problemelor interne și a scumpirilor de tot felul.

Față de această situație, vă adresez următoarea interpelare: se bate cineva pentru România la Bruxelles? Ce sume va obține România în bugetul multianual 2028 – 2034 al Uniunii Europene și care sunt prioritățile pentru investiții?

Senator Virgiliu-George Vlăescu, Circumscripția electorală nr.35 Suceava

Mulțumesc.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Rodica Cușnir.

Se pregătește doamna senator Carmen Orban.

Doamna Rodica Cușnir:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Declarație politică.

„Bacalaureatul 2030 – înainte de a examina o generație, statul trebuie să fie pregătit”.

Doamnelor și domnilor,

Stimați colegi,

Vorbesc astăzi despre copiii care au intrat în clasa a IX-a și care vor fi prima generație a Bacalaureatului 2030, o generație pentru care statul a stabilit deja, prin lege și prin ordine de ministru, o nouă arhitectură de evaluare și programe care vor determina ceea ce li se cere la finalul celor patru ani de liceu.

Însă, înainte să discutăm despre probe, competențe, standarde, cred că avem obligația să privim parcursul acestor copii, pentru că o politică publică serioasă se construiește pornind de la realitatea celor cărora li se aplică.

Această generație a făcut trecerea către gimnaziu în perioada pandemiei, într-un moment în care școala s-a mutat brusc în case, relația directă cu profesorul și colegii a fost întreruptă, iar diferențele dintre familii au devenit diferențe de acces la educație. Organizația Mondială a Sănătății a documentat efectele acestei perioade asupra sănătății, bunăstării și educației adolescenților europeni, precum și accentuarea unor inegalități deja existente.

Copiii despre care vorbim au parcurs apoi gimnaziul, au trecut prin Evaluarea Națională și prin competiția pentru admiterea la liceu, iar în septembrie 2026 au intrat într-o etapă în care se transformă din nou într-o generație de tranzit. Sunt primii elevi care învață după noul curriculum și primii care vor susține Bacalaureatul în formula prevăzută pentru anul 2030.

În mod firesc, o reformă poate începe cu o generație. Tocmai de aceea, responsabilitatea autorităților publice față de acea generație trebuie să fie mai mare.

Prima zi a noului curriculum a venit însă înaintea manualelor construite pentru aceasta. Ministerul a explicat public că procedura de achiziție, care ar dura în mod obișnuit aproximativ zece luni, a fost accelerată la aproximativ șapte luni. Dincolo de explicația administrativă, rămâne o întrebare: dacă momentul începerii noului curriculum era cunoscut, dacă durata procedurilor putea fi anticipată și dacă această generație fusese deja desemnată drept prima care va parcurge noua arhitectură liceală, cum a fost planificată implementarea, astfel încât elevul să intre în clasă înaintea manualului?

Această întrebare depășește problema unor cărți care ajung mai târziu pe bănci. Ea privește principiul predictibilității și obligația administrației de a asigura condițiile necesare aplicării propriilor politici publice.

Statul a stabilit în 2026 ce va trebui să demonstreze elevul la Bacalaureat în 2030. Același stat are obligația să demonstreze, în primul an de liceu, ce îi oferă elevului și care sunt mijloacele necesare pentru atingerea acestui standard.

Ca jurist, privesc această reformă și prin prisma proporționalității. Exigența poate fi legitimă numai atunci când este însoțită de condiții reale pentru îndeplinirea ei. Egalitatea de șanse în educație capătă conținut atunci când elevul dintr-o familie cu venituri reduse, copilul din mediul rural și cel care depinde exclusiv de școala publică primesc o șansă efectivă de a ajunge la nivelul solicitat la examen.

Aici apare una dintre cele mai sensibile probleme ale sistemului nostru educațional. Pentru multe familii, pregătirea particulară a devenit parte a traseului către examenele naționale. O arhitectură de evaluare mai complexă, introdusă într-un sistem în care resursele diferă considerabil de la o școală la alta, poate amplifica această dependență. În momentul în care venitul familiei începe să influențeze accesul copilului la pregătirea necesară unui standard stabilit de autoritatea publică, discutăm despre o problemă de echitate care merită tratată ca atare.

Bacalaureatul 2030 trebuie privit și prin raportare la lumea pentru care pregătim acești tineri. În 2030, inteligența artificială, automatizarea și digitalizarea vor fi deja realități obișnuite ale multor profesii. Școala are, prin urmare, responsabilitatea de a forma capacitatea de analiză, discernământul, autonomia intelectuală, adaptarea și competențele necesare unei vieți profesionale care se schimbă rapid.

Tocmai de aceea, Ministerul Educației trebuie să explice public fundamentarea acestei reforme, evaluarea impactului asupra elevilor, modul în care au fost calibrate programele la vârsta și nivelul lor de dezvoltare, pregătirea profesorilor, măsurile destinate egalității de șanse și legătura dintre ceea ce examinăm la 18 ani și ceea ce societatea va cere unui adult după terminarea liceului.

O reformă educațională capătă legitimitate prin fundamentare, consultare, pilotare și capacitate reală de implementare. Copiii care au intrat acum în clasa a IX-a merită această rigoare, cu atât mai mult cu cât au traversat deja, într-o etapă importantă a dezvoltării lor, o perturbare educațională majoră. Ca jurist, știu însă că autoritatea care instituie o obligație trebuie să își asume cu aceeași seriozitate condițiile în care aceasta poate fi îndeplinită.

De aceea, înainte să cerem acestei generații să fie pregătită pentru Bacalaureatul din 2030, cred că Ministerul Educației trebuie să răspundă unei întrebări care privește întreaga reformă: cât de pregătit este statul român pentru examenul pe care l-a dat copiilor săi?

În 2030 îi vom evalua pe ei, iar acum, în 2026, ei ne evaluează pe noi.

Vă mulțumesc.

Senator Rodica Cușnir, Grupul parlamentar PACE – Întâi România

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Carmen Orban.

Se pregătește domnul senator Liviu-Iulian Fodoca.

Atunci, dacă nu citește domnul senator Fodoca, doamna senator Mihai. Dar nu mai e pe aici.

Doamna senator Păucean? Doamna senator Păucean.

Doamna Carmen Orban:

Declarație politică.

Senator Carmen Orban, Circumscripția electorală nr.10 Buzău, Grup parlamentar al PSD

Titlul declarației politice: „Pensiile, demnitatea și responsabilitatea statului față de persoanele vârstnice”.

Doamnelor și domnilor senatori,

Astăzi vreau să aduc în atenția dumneavoastră, din nou, pentru că s-a mai discutat acest subiect, situația pensionarilor și diminuarea veniturilor nete ale unor categorii de persoane vârstnice.

Este o problemă gravă, care le afectează viața de zi cu zi. Vă ofer, ca exemplu, situația concretă a mamei mele, medic pensionar, și ridic această problemă pentru că o consider mult mai profundă decât modificarea unui venit.

Mama are 86 de ani. Este medic și a profesat o viață întreagă. Face parte dintr-o generație pentru care profesia a însemnat, înainte de toate, responsabilitate, disciplină, sacrificiu și datorie. Ca mulți dintre seniorii noștri din diverse domenii de activitate și care sunt și acum în aceeași situație. Nu invoc această situație pentru că este vorba despre mama mea și nici pentru că este medic. Ridic această problemă pentru că este o situație alarmantă pentru mulți dintre ei.

Până de curând, pensia ei era de puțin peste 4 000 de lei. În această lună, venitul net primit a scăzut la puțin peste 3 000 de lei. Vorbim despre o persoană de 86 de ani, care nu mai are posibilitatea de a suplimenta veniturile prin muncă și care trebuie, asemenea unor pensionari, să-și construiască întreaga existență din venitul pe care îl primește după o viață de contribuții.

Înțeleg nevoia de echilibru bugetar. Înțeleg și dificultățile financiare ale statului. Înțeleg și responsabilitatea Guvernului de a administra cu prudență resursele publice. Dar există o limită dincolo de care eficiența bugetară nu mai poate fi analizată exclusiv în cifre și bugete. Această limită este demnitatea umană.

Astăzi, persoanele vârstnice se confruntă cu o realitate pe care nimeni nu o poate ignora: medicamentele sunt scumpe, serviciile medicale și costurile îngrijirii sunt împovărătoare sau chiar imposibil de accesat – toate acestea, peste costurile nevoilor de bază: alimente și utilități. Nevoile de sprijin și de îngrijire cresc, în mod firesc, odată cu vârsta. La 80 sau 90 de ani, omul nu are mai puține nevoi decât la 30 sau 40 de ani, din contră, are nevoie într-un procent zdrobitor mai mare. Are nevoie de medicamente, de investigații, de tratamente, dispozitive medicale, sprijin pentru activitățile cotidiene și uneori de îngrijire permanentă. Sunt și eu medic și le văd nevoile în fiecare zi.

În acest context, pun o întrebare simplă, dar gravă: cum poate statul să justifice diminuarea venitului net al unor pensionari tocmai într-o perioadă a vieții în care nevoile lor cresc în mod real?

Nu este o întrebare tehnică, nu caut o discuție despre fiscalitate, formule de calcul sau constrângeri bugetare. Este o întrebare despre responsabilitatea statului față de vârstnici.

Ce mesaj transmite și ce soluții oferă statul unui pensionar care a muncit 30, 40, 50 de ani, care a plătit contribuții, a contribuit la dezvoltarea acestei țări și, ajuns la o vârstă înaintată, constată că venitul de care depinde existența sa este diminuat, în timp ce costurile vieții cresc? Sau unui tânăr aflat la început de drum? Pentru că și ei trebuie să aibă încredere într-un viitor în țara lor. Așa le arată România că le respectă părinții și bunicii? Așa va arăta viitorul lor?

Dacă măsurile adoptate conduc la situația în care un om în vârstă, cu venituri modeste, trebuie să aleagă între medicamente, hrană și plata utilităților, atunci nu mai discutăm doar despre măsuri bugetare. Discutăm despre responsabilitatea față de cetățeni. De aceea, cred că Ministerul Muncii și Guvernul trebuie să ofere răspunsuri concrete, transparente și fundamentate în cifre. Trebuie explicat de ce au fost considerate necesare, cât economisește statul, cine suportă efectiv costul lor și ce măsuri sunt prevăzute pentru ca această categorie să nu ajungă în situația de a-și sacrifica nevoile fundamentale pentru a supraviețui de la o lună la alta. Pentru că, dincolo de orice indicator economic, există vieți.

Am adresat, pe acest subiect, o interpelare ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale și aștept răspuns. Acest răspuns va spune foarte multe despre politicile sociale ale momentului și despre considerația și respectul statului față de vârstnici.

Vă mulțumesc.

Senator PSD, Carmen Orban

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, doamna senator.

Deci aceasta a fost declarația politică, da?

Doamna Carmen Orban:

Da.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Și interpelarea rămâne în scris.

Doamna Carmen Orban:

Da.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Luminița Păucean-Fernandes.

Se pregătește doamna senator Daniela Mihai.

Doamna Luminița Păucean-Fernandes:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Am o întrebare scurtă și, dacă îmi permiteți, și declarația politică.

Întrebare adresată ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, domnului Tânczos Barna, cu obiectul întrebării: „Accesul la apă pentru exploatațiile agricole și zootehnice din extravilanul comunei Sadu și măsurile necesare la nivel național”

Stimate domnule ministru,

Situația semnalată în comuna Sadu ridică o problemă care depășește cazul punctual al unei comunități. Existența unor exploatații agricole și zootehnice din extravilan fără acces la apă impune o evaluare a dimensiunii acestei probleme și a instrumentelor prin care statul poate interveni la nivel național.

Vă solicit să răspundeți următoarelor întrebări:

1. Ce programe, mecanisme și surse de finanțare sunt disponibile pentru realizarea infrastructurii necesare alimentării cu apă a exploatațiilor agricole și zootehnice din extravilan și care dintre acestea pot fi accesate pentru rezolvarea situației fermierilor din zonele Valea Dâncată – Șuvara și Pripon?

2. Ce date deține Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind numărul exploatațiilor agricole și zootehnice din România care nu beneficiază de acces permanent la o sursă de apă? Vă solicit să prezentați datele disponibile la nivel național, inclusiv distribuția acestora pe județe.

3. Ce măsuri va adopta Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru sprijinirea fermierilor ale căror exploatații sunt situate în extravilan și nu beneficiază de acces permanent la apă și în ce termen vor fi puse în aplicare aceste măsuri?

Fermierii din zonele Valea Dâncată – Șuvara și Pripon suportă, din resurse proprii, costurile transportării zilnice a apei necesare animalelor în lipsa unei soluții permanente de alimentare.

Un sector pe care statul îl declară strategic trebuie susținut prin politici publice și infrastructură care să permită fermierilor să își continue activitatea, nu doar prin obiective asumate la nivel declarativ.

Vă solicit un răspuns clar privind soluțiile aplicabile fermierilor din comuna Sadu, sursele de finanțare disponibile și măsurile pe care ministerul le va lua pentru exploatațiile agricole și zootehnice care se confruntă cu aceeași problemă la nivel național.

Solicit răspuns în scris.

Vă mulțumesc.

Declarație politică.

Titlul declarației politice: „Falimentul «României Educate»: rezultatele PISA 2025 și trădarea copiilor noștri de către guvernarea PSD – PNL”.

Stimați colegi,

Dragi români,

Suntem astăzi la momentul adevărului. Cifrele oficiale ale evaluării internaționale PISA 2025, publicate recent, reprezintă rechizitoriul cel mai dur adus vreodată clasei politice care a guvernat România în ultimul deceniu.

După ani de zile de promisiuni deșarte, de slogane și de rapoarte cosmetizate sub umbrela așa-zisului proiect „România Educată”, realitatea din școlile noastre ne lovește crunt: școala românească se află într-o prăbușire liberă.

Cifrele sunt implacabile: România pierde 16 puncte la citire, scade cu 9 puncte la matematică și obține 425 de puncte la științe. În clasamentul celor 91 de țări și economii participante, România ajunge pe locul 53 la citire, locul 48 la matematică și locul 55 la științe. Aceste cifre ar trebui să îngrijoreze orice părinte: 38,5% dintre elevii români se află sub nivelul minim de competență OCDE la toate cele trei domenii fundamentale – citire, matematică și științe. Aceasta este realitatea groaznică din spatele sintagmei „România Educată”.

Sub bagheta PSD și PNL, s-a creat un sistem educațional cu două viteze: o minoritate de elevi din marile centre urbane care reușește prin efortul și sacrificiul financiar al părinților și o majoritate abandonată în mediul rural și în orașele mici, privată de condiții de bază și de profesori calificați. Copiii din mediul rural nu sunt mai puțin inteligenți, dar sunt condamnați la analfabetism funcțional de un stat care a transformat educația într-un serviciu de lux. România se află printre primele 10 țări din peste 90 participante în privința inegalității dintre școli, iar variația performanțelor elevilor este explicată de școala în care aceștia învață. Aceasta este adevărata moștenire a „României Educate”: un sistem care nu reușește să reducă diferențele dintre copii, ci riscă să le transforme în destine diferite.

Care a fost reacția oficialilor din Ministerul Educației la lansarea acestor date dramatice? Tăcerea, fuga de răspundere și cosmetizarea eșecului. Asistăm la un spectacol ieftin în care guvernanții prezintă procente din PNRR, dosare de finanțare și rapoarte birocratice, evitând complet să rostească cuvântul „eșec”. Expertiza specialiștilor și a sociologilor ne avertizează clar: am ajuns în faza în care eșecul sistemic ne este vândut drept „stabilitate”.

PSD, dar mai ales PNL, nu pot fugi de responsabilitate. Au guvernat România în acest deceniu, au controlat Ministerul Educației, au votat bugete, au elaborat politici publice și au susținut proiectul „România Educată”. Dacă proiectul lor ar fi funcționat, rezultatele PISA ar fi trebuit să demonstreze o îmbunătățire consistentă, nu o nouă degradare a competențelor fundamentale.

Ca senator AUR și membru în Comisia pentru învățământ, refuz să fiu părtașă la această tăcere complice. Să crești norma didactică, să ignori starea deplorabilă a infrastructurii școlare și să tratezi profesorii ca pe niște executanți bugetari în loc să le redai demnitatea și respectul cuvenit sunt decizii care îngroapă definitiv șansele de dezvoltare ale României. Educația nu este o afacere electorală și nici

un cont contabil de rectificat după bunul plac al Guvernului. Un neam fără o educație puternică, ancorată în valori, în performanță reală și în echitate, este un neam vulnerabil.

Solicit public Guvernului PSD – PNL și conducerii Ministerului Educației să își asume acest dezastru național. Avem nevoie de urgență de măsuri reale de sprijin pentru școlile din mediul rural, de eliminarea birocrăției inutile din viața cadrelor didactice și de garantarea unui pachet educațional unic și echitabil pentru toți copiii României.

Nu mai putem tolera ca viitorul generațiilor care vin să fie amanetat pentru interese de partid.

Vă mulțumesc.

Cu deosebită considerație pentru poporul român, Luminița Păucean-Fernandes, senator AUR, Circumscripția electorală nr.34 Sibiu. *(Applauze.)*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Daniela Mihai.

Se pregătește domnul senator Lucian Petrică Rusu.

Doamna Daniela Mihai:

Mulțumesc frumos.

Bună ziua!

Daniela Mihai, senator, Călărași

Titlul declarației politice: „Voi vota un guvern care să oprească austeritatea, construit în jurul priorităților economice și sociale ale cetățenilor și nu în jurul orgoliilor partidelor”.

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor senatori,

Stimați colegi de la PNL și USR,

Nu se mai poate să puneți interesele voastre de grup, individuale și de partid, funcțiile și bunăstarea voastră în fața problemelor românilor, care nu mai suportă birurile, taxele, inflația și, mai ales, creșterile de prețuri care generează sărăcie în ultimele luni.

Treziți-vă la realitate. Sunteți deja demiși, dar nu vă dați deloc plecați, așa cum ați declarat: „nici cu apă fiartă”. Faceți transferuri de parlamentari ca să vă mențineți la putere, putere care vă place, deși sunteți ilegitiți la guvernare.

Vă rog să înțelegeți că România are nevoie urgentă nu doar de un guvern legal și pe deplin capabil să ia decizii, ci mai ales de pragmatism și eficiență în cadrul guvernării. Nu funcțiile și orgoliile politice trebuie să fie prioritare, ci obiectivele și măsurile de guvernare care să repornească economia.

Cetățenii fac foarte bine diferența: când ești la guvernare, ești direct responsabil pentru eșecurile României. Nu poți să pretinzi că Guvernul pe care îl conduci „nu are nicio responsabilitate”. Domnul Bolojan s-a agățat pur și simplu de scaun, blocând formarea unui guvern cu puteri depline care să gestioneze eficient economia. Este direct responsabil pentru pierderea banilor europeni. Invocarea „grelei moșteniri” și arătatul cu degetul la alții sunt scuzele celor care sunt incompetenți. Voi, toți cei de la Partidul Național Liberal și USR, sunteți direct responsabili pentru pierderea banilor europeni, blocarea țării și sărăcirea românilor.

Guvernul Bolojan, pe care îl susțineți, deși este demis și funcționează ilegal, a generat o gaură la bugetul țării de 35 de miliarde de lei în prima jumătate a anului. Nu a creat niciun leu la bugetul de stat prin stimulare economică. Ba dimpotrivă, investițiile străine s-au prăbușit cu peste 80%, ne arată statistica. Doar a luat banii din buzunarele cetățenilor, așa cum îi place dumnealui să tot taie. Singurele venituri suplimentare din buget sunt din inflație și din creșterile de taxe.

Stimați colegi de la PNL și USR,

Oricât ați manipula datele din buget, nu puteți contrazice realitatea din buzunarele românilor.

Așadar, voi vota, alături de colegii mei de la Partidul Social Democrat, un guvern care trebuie neapărat să oprească austeritatea, construit în jurul priorităților economice și sociale ale cetățenilor, așa cum știe Partidul Social Democrat și nu după interesele celor care îl susțin pe domnul Bolojan și vor să aducă românii chiar la sapă de lemn.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Senator Daniela Mihai, Circumscripția nr.12 Călărași

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Lucian Petrică Rusu.

Se pregătește doamna senator Violeta Alexandru.

Domnul Petrică Lucian Rusu:

Mulțumesc.

Declarație politică.

„România nu trebuie să aștepte deciziile Europei. Trebuie să participe la ele”.

Doamnelor și domnilor senatori,

România este de aproape două decenii membră a Uniunii Europene. Am demonstrat că suntem un partener serios. Am respectat reguli, ne-am îndeplinit obligațiile și am făcut eforturi importante pentru integrarea noastră europeană. Dar cred că a venit momentul unei noi etape.

România nu trebuie să fie doar țara care află ce s-a decis la Bruxelles. România trebuie să fie una din țările care participă la luarea acestor decizii, pentru că în următorii ani se va decide cum va arăta Europa următorului deceniu.

Se va negocia bugetul european pentru perioada 2028 – 2034. Se va decide cât investește Europa în apărare. Se vor redefini politicile energetice. Se va discuta despre competitivitatea economiei europene și despre extinderea Uniunii. Iar România are interese concrete în toate aceste negocieri.

Nu este suficient să spunem că suntem proeuropeni. Trebuie să spunem și ce vrem pentru România în Europa. Vrem o Europă care continuă să investească în infrastructură și în reducerea decalajelor dintre regiuni. Pentru Moldova, această politică nu este o abstracție. Eu sunt ieșean și știu ce înseamnă să aștepti zeci de ani o infrastructură care să lege această regiune de restul țării și de Europa.

De aceea, în negocierea viitorului buget european, România trebuie să lupte pentru continuarea investițiilor în infrastructură, pentru dezvoltarea regiunilor, pentru agricultură și pentru modernizarea economiei.

Și mai trebuie să spunem ceva. Nu este suficient să obținem bani europeni. Fiecare euro pe care România îl obține trebuie să devină investiție, loc de muncă, infrastructură sau dezvoltare într-o comunitate din România.

Al doilea mare interes al nostru este securitatea. Războiul de la granițele Uniunii a schimbat Europa, iar România nu este un spectator al acestei realități. Suntem stat la Marea Neagră. Suntem pe flancul estic al NATO și al Uniunii Europene, iar această poziție presupune riscuri, dar ne oferă și o importanță strategică pe care România trebuie să știe să o transforme într-un avantaj.

Programul SAFE, de exemplu. România a primit deja prima tranșă de 2,5 miliarde de euro. Întrebarea politică este ce facem cu această oportunitate. Eu cred că răspunsul trebuie să fie unul foarte clar: dacă Europa investește mai mult în apărare, o parte cât mai mare din această investiție trebuie să se producă și în România. Producție în România. Tehnologie în România. Capacități industriale în România. Și locuri de muncă în România.

Nu putem vorbi despre autonomia și securitatea energetică a Europei fără să vorbim și despre dezvoltarea industriei europene de apărare, iar industria românească trebuie să fie parte a acestei dezvoltări.

Aceleași principii trebuie aplicate și în domeniul energiei. Crizele ultimilor ani au arătat că energia nu mai este doar o problemă de preț. Energia înseamnă securitate. România are resurse, proiecte și o poziție geografică ce-i permit să contribuie la securitatea energetică a Europei, dar aceste avantaje trebuie apărute și valorificate. Nu putem avea resurse strategice și, în același timp, să fim timizi atunci când Europa își stabilește politicile energetice. România trebuie să vină la masa negocierilor cu propriile obiective și cu propriile proiecte.

Doamnelor și domnilor senatori,

Mai există o responsabilitate pe care România nu o poate delega nimănui: Republica Moldova. Pentru alte state europene, aderarea Republicii Moldova este un dosar de extindere, dar pentru România trebuie să fie ceva mai mult. Este o problemă de securitate și de stabilitate regională și de viitor. De aceea, România trebuie să rămână principalul avocat european al Republicii Moldova.

Trebuie să construim sprijin politic pentru Chișinău, să ne asigurăm că perspectiva europeană a Republicii Moldova rămâne pe agenda Uniunii Europene.

Doamnelor și domnilor,

Cred că România trebuie să depășească o anumită timiditate pe care a avut-o uneori în politica europeană. Respectarea regulilor nu înseamnă renunțarea la propriile interese. A fi un bun european nu înseamnă să vorbești mai puțin despre interesul național. Germania își apără interesele. Franța își apără interesele. Polonia își apără interesele. Este firesc ca și România să își apere interesele. Diferența o face modul în care o facem: inteligent, prin negociere, prin alianțe și prin propuneri credibile.

Nu avem nevoie de mai puțină Europa. Avem nevoie de mai multă Românie în deciziile Europei. Aceasta cred că trebuie să fie ambiția noastră pentru următorii ani. O Românie care nu așteaptă să vadă ce au decis alții. O Românie care vine cu soluții, care negociază și care construiește alianțe. Și o Românie care știe să spună clar la Bruxelles și în toate capitalele europene care sunt interesele sale. Pentru că România nu este la marginea Europei.

România este parte din Europa și trebuie să se comporte ca un stat care are greutate în Europa.

Vă mulțumesc.

Lucian Rusu, senator, Circumscripția nr.24 din Iași

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Ștefan Pălărie.

Se pregătește doamna senator Dorina Barcari. *(Replici neinteligibile din sală.)*

Domnule senator? Bun. OK! Bine.

Atunci doamna Barcari și după aceea domnul senator Pălărie.

Doamna Dorina Barcari:

Pot să... Și declarație politică și interpelare... Pot?

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mai avem colegi. Mai avem colegi și nu o să mai avem timp. Alegeți dumneavoastră.

Vă rog.

Doamna Dorina Barcari:

Eu le-aș fi ales pe amândouă, dar...

Domnul Laurențiu Plăeșu:

E OK?

Doamna Dorina Barcari:

Mulțumesc, domnule președinte.

Este interpelare adresată domnului ministru al muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale.

Domnule ministru,

Vă adresez această interpelare în numele pensionarilor care, după o viață de muncă și de contribuții plătite către statul român, sunt puși astăzi în situația umiltoare de a-și aștepta propriile drepturi.

Cât mai trebuie să aștepte oamenii pentru banii lor? Aceasta este întrebarea certă la care Guvernul trebuie să răspundă. Nu peste câteva luni. Nu printr-un comunicat. Nu prin explicații birocratice.

Acum și cu cifre concrete. Recalcularea pensiilor în baza Legii nr.360/2023 a fost prezentată drept o mare reformă a sistemului public de pensii. CNPP a arătat că procesul inițial a vizat aproximativ 4,6 milioane de pensionari. Dar pentru o parte dintre pensionari, reforma promisă nu s-a încheiat. Pentru ei, reforma înseamnă încă: așteptare, incertitudine, drumuri la Casa de Pensii, dosare nesoluționate și bani care nu au ajuns încă în buzunarele oamenilor. Iar această situație nu mai poate fi ascunsă sub sintagma „proces administrativ complex”.

Pensionarii nu sunt dosare. Sunt oameni.

Stimate domnule ministru,

În administrație, un dosar poate fi un număr. Pentru un pensionar, acel dosar poate însemna medicamentele de care are nevoie, plata facturii la energie, cumpărăturile pentru o lună sau sprijinul financiar pentru familie. De aceea, fiecare lună de întârziere contează, fiecare zi de întârziere contează și fiecare leu care nu ajunge la timp la pensionar contează. Statul le cere cetățenilor săi să-și plătească taxele la timp. Le cere și să-și respecte obligațiile. Le cere să respecte termenele.

Dar când vine rândul statului să își respecte obligațiile față de cetățean, ni se spune: „Mai așteptați.” Această mentalitate trebuie să înceteze. „Mica recalculare” nu poate deveni o așteptare fără sfârșit.

O problemă deosebit de importantă este reprezentată de recalcularea din oficiu în temeiul art.155 din Legea nr.360/2023, inclusiv valorificarea unor venituri și sporuri nepermanente, precum și de cererile de recalculare depuse în temeiul art.94 alin.(5) din aceeași lege. CNPP a confirmat că recalcularea veniturilor nepermanente reprezintă o etapă distinctă a procesului de recalculare. Pentru pensionari însă, această etapă nu poate fi un proces administrativ fără termen.

„Mica recalculare” nu poate deveni „marea așteptare”.

Oamenii au depus adeverințe, au depus cereri, au prezentat documente. Au făcut ce li s-a cerut. Acum trebuie ca statul să își facă partea sa de responsabilitate față de cetățenii săi.

Unde este responsabilitatea Guvernului?

Domnule ministru,

Este foarte ușor să spuneți că problema aparține caselor teritoriale de pensii. Este foarte ușor să invocați lipsa personalului. Este foarte ușor să invocați probleme informatice. Este foarte ușor să spuneți că există un volum mare de muncă. Dar toate aceste explicații nu răspund la întrebarea fundamentală: când își va primi pensionarul banii?

Ministerul Muncii trebuie să coordoneze și să monitorizeze funcționarea sistemului public de pensii. Prin urmare, nu accept ca responsabilitatea să fie pasată de la minister la CNPP, de la CNPP la casele teritoriale. Există o responsabilitate politică și administrativă, iar această responsabilitate trebuie asumată.

Nu mai acceptăm „termene estimate”. Pensionarii au auzit suficiente promisiuni. Au auzit că procesul va fi finalizat. Au auzit că dosarele vor fi soluționate. Au auzit că diferențele vor fi plătite. Au așteptat și încă așteaptă.

De aceea, solicit astăzi imperativ Guvernului României să înceteze utilizarea unor formule vagi precum „în perioada următoare”, „se lucrează”, „procesul este în desfășurare”, „vor fi finalizate în cel mai scurt timp”. Aceste formule nu reprezintă un calendar. Un calendar înseamnă: o dată, un termen, un responsabil și un rezultat măsurabil.

Domnule ministru,

În acest context, vă solicit să răspundeți punctual și fără echivoc următoarelor întrebări:

1. Câte dosare de recalculare sunt încă nesoluționate?

Care este numărul exact al dosarelor restante la data de 1 septembrie 2026?

Solicit defalcarea acestora între: recalculările din oficiu prevăzute de art.155 din Legea nr.360/2023 și recalculările la cerere prevăzute de art.94 alin.(5).

2. Câți pensionari așteaptă în continuare? Care este numărul estimat al pensionarilor ale căror drepturi nu au fost încă stabilite definitiv ca urmare a recalculării?

3. Câte dosare au depășit termenul legal? Solicit numărul dosarelor care au depășit termenul legal de soluționare, defalcat pe fiecare casă teritorială de pensii.

4. Care sunt județele cu cele mai mari întârzieri?

Solicit un clasament al caselor teritoriale de pensii în funcție de:

- numărul dosarelor restante;
- procesul dosarelor restante;
- vechimea medie a dosarelor;
- numărul dosarelor care au depășit termenul legal.

5. Cine este responsabil pentru aceste întârzieri?

Vă solicit să precizați explicit: cine își asumă responsabilitatea administrativă pentru întârzierile constatate?

6. Ce măsuri ați dispus? Ce măsuri concrete ați dispus pentru:

- suplimentarea personalului;
- redistribuirea personalului;
- accelerarea procesării dosarelor;
- remedierea problemelor informatice;
- eliminarea blocajelor administrative?

7. Când se termină recalcularea?

Care este data exactă la care estimați finalizarea tuturor dosarelor restante? Solicit un calendar defalcat pe fiecare casă teritorială.

8. Câți bani trebuie să primească pensionarii?

Care este valoarea totală estimată a diferențelor de pensie rezultate din recalculările încă nesoluționate?

9. Vor fi plătite integral diferențele restante?

Confirmați că diferențele de pensie vor fi achitate integral pentru întreaga perioadă în care acestea sunt datorate potrivit legii? Solicit precizarea expresă a temeiului legal și a momentului de la care sunt calculate aceste diferențe.

10. Ce se întâmplă cu pensionarul prejudiciat de întârzierea statului?

Care este poziția Ministerului Muncii cu privire la repararea prejudiciului produs pensionarilor în situațiile în care întârzierea este imputabilă administrației? Vă solicit să precizați dacă sunt avute în vedere mecanisme privind actualizarea cu inflația, dobânda legală sau alte forme de reparare a prejudiciului, în condițiile legii.

Domnule ministru,

În calitate de parlamentar și membru al Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială, vă solicit să înțelegeți că această problemă nu mai poate fi tratată ca o simplă chestiune administrativă. Este o problemă de încredere în statul român. Când statul spune unui om că are dreptul la o anumită sumă, acel om trebuie să știe când o primește. Când statul îi cere cetățeanului să respecte legea, statul trebuie să respecte, la rândul său, legea. Când administrația greșeste sau întârzie, trebuie să existe răspundere. Nu putem construi un stat puternic cu o administrație care cere răbdare de la cetățeni, dar nu oferă termene și responsabilitate.

Domnule ministru,

Pensionarii României nu cer privilegii. Nu cer pomeni. Nu cer favoruri. Cer banii care li se cuvin.

Au muncit zeci de ani. Au contribuit la sistemul public. Au construit România. Au plătit taxe și contribuții. Iar acum, la bătrânețe, statul nu are dreptul să îi trateze ca pe niște simple numere într-o bază de date.

De aceea vă cer public și instituțional:

1. Să prezentați numărul real al dosarelor restante.
2. Să prezentați valoarea reală a diferențelor datorate.
3. Să prezentați situația fiecărei case teritoriale de pensii.
4. Să prezentați un calendar concret pentru eliminarea tuturor restanțelor.
5. Să prezentați cine răspunde pentru întârzierile produse.
6. Să garantați plata integrală și la timp a tuturor drepturilor cuvenite.
7. Să publicați lunar progresul realizat.

Stimate domnule ministru,

Dacă ministerul pe care îl conduceți nu este capabil să ofere un termen clar pentru soluționarea dosarelor restante, atunci trebuie să spuneți acest lucru deschis Parlamentului și pensionarilor. Dacă problema este personalul, spuneți câți oameni lipsesc și când îi angajați. Dacă problema este sistemul informatic, spuneți care este problema și când o rezolvați. Dacă problema este organizarea, spuneți cine răspunde și ce măsuri luați. Dacă problema este finanțarea, spuneți câți bani lipsesc și de unde îi veți asigura. Dar nu mai spuneți pensionarilor doar să aștepte. Au așteptat suficient.

În concluzie, această interpelare nu este despre o statistică. Este despre respectul datorat unei generații care a muncit pentru România. De aceea, vă solicit un răspuns clar, complet, documentat și asumat politic. Nu solicit promisiuni. Solicit termene. Nu solicit explicații birocratice. Solicit responsabilitate. Pensionarii României merită respect, nu promisiuni.

Vă mulțumesc.

Senator AUR, Barcari Dorina, Circumscripția nr.8 Brașov, secretar în Comisia pentru muncă, familie și protecție socială

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, doamna senator.

Dacă mai doriți și declarația politică, la sfârșitul ședinței, dacă va mai fi timp.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Cătălin Silegeanu.

Se pregătește domnul senator Ștefan Pălărie.

Domnul Cătălin Silegeanu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Guvernele României au găsit, în trei decenii, cea mai crudă metodă de a ascunde șomajul. L-au urcat în autocare și avioane, l-au trimis peste hotare, iar după trecerea frontierei au botezat exodul în mobilitate europeană.

Au închis fabrica, au golit satul, au pierdut meseriașul, apoi au trecut banii trimiși familiei la rubrica „succes economic”, ca și cum o sumă intrată în țară ar putea umple golul rămas.

O singură hartă cuprinde acum două Români. Peste hotare, părinții ridică locuințe, îngrijesc bătrâni, culeg recolte și țin în mișcare economii străine. Acasă, bunicii merg la ședințele cu părinții, copiii își arată diplomele prin camera telefonului, iar familiile învață să împartă masa printr-un ecran.

În casele despărțite de granițe, viața de familie s-a mutat în telefon. O mamă urmărește serbarea copilului dintr-un vestiar, în pauza de lucru; un tată ascultă poezia pentru școală din cabina camionului; bunicii duc copiii la medic și răspund întrebărilor la care ar fi trebuit să răspundă părinții. Cei mici cresc între promisiunea venirii mamei la vară și plecarea tatălui duminica, iar bucuria revederii are mereu alături o valiză pregătită pentru următoarea despărțire.

Românul poate zidi, vindeca, cultiva, proiecta și conduce pretutindeni; facultățile lui au primit însă preț în economii străine, iar guvernanțele românești i-au oferit doar un bilet de plecare.

Este mai necesar ca oricând să facem ceva pentru românii plecați și pentru cei lăsați în urmă.

Vă mulțumesc.

Senator Cătălin Silegeanu, Circumscripția nr.7 Botoșani

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Aceasta a fost declarația politică, da? Declarația politică.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Ștefan Pălărie.

Se pregătește domnul senator Clement Sava.

Domnul Ștefan Pălărie:

Domnule președinte de ședință,

Stimați colegi,

Cu doar câteva zile în urmă, am fost la Kiev, unde am participat, alături de peste 30 de parlamentari europeni din rețeaua United for Ukraine, la evenimentele dedicate Zilei Independenței Ucrainei, sărbătorită la 24 august.

Am călătorit în multe țări, dar, ca om, vă spun onest, am fost pentru prima dată într-o țară aflată în război. Am văzut ce înseamnă războiul dincolo de imaginile de la televizor.

Am auzit alertele pe telefoane. Am văzut oamenii îndreptându-se spre adăposturi, iar în timpul unei alerte aeriene m-am refugiat, împreună cu colegii mei, în buncărul de sub gara din Kiev.

Pentru mine au fost câteva zeci de minute. Pentru milioanele de ucraineni, aceasta este viața de zi cu zi și, din păcate, mai ales viața de noapte: alarme, drone, rachete, explozii și incendii. Blocuri de

locuințe lovite noaptea. Clădiri civile și spații comerciale lovite ziua. Oameni care își culcă copiii fără să știe de câte ori vor trebui să-i trezească pentru a coborî într-un adăpost.

De aceea, cred că trebuie să repetăm un adevăr simplu, mai ales atunci când oboseala războiului începe să se instaleze în societățile europene: Europa și România nu sprijină Ucraina doar pentru Ucraina. Europa și România sprijină Ucraina și pentru propria lor securitate.

Dacă Ucraina cade, realitatea strategică a României se schimbă dramatic. Flancul estic al NATO ar ajunge să aibă în imediata sa vecinătate o Rusie militarizată, încurajată de victorie și cu forțele eliberate de pe frontul ucrainean. Iar ceea ce astăzi ni se pare excepțional riscă să devină rutină.

Astăzi avem drone rusești care se apropie de frontiera României, pătrund în spațiul aerian, avem fragmente de drone căzute pe teritoriul nostru și alerte RO-Alert în comunitățile din apropierea Dunării.

Să ne imaginăm cum ar arăta această realitate dacă între România și armata rusă nu ar mai exista o Ucraina liberă și suverană, care se luptă pentru independența ei.

Alerta care astăzi vine din când în când ar putea deveni parte din viața cotidiană. Nu o dată la câteva zile, ci poate de mai multe ori într-o singură noapte, iar riscul unui incident militar grav, al unei escaladări sau al unei confruntări directe ar crește enorm.

De aceea, sprijinirea Ucrainei nu este un act de generozitate al României. Este un act de apărare a interesului național al României. Fiecare zi în care Ucraina rezistă este o zi în care armata rusă e ținută departe de frontierele României. Și știu că a ajuns, din păcate, să spui un lucru atât de simplu, un gest care necesită o doză de curaj politic.

De ce? Nu pentru că realitatea s-ar fi schimbat, ci pentru că propaganda rusească a schimbat felul în care o parte dintre oamenii din Europa privesc această realitate. Nu e un fenomen exclusiv românesc, ci se prezintă în multe state europene, propaganda rusă câștigând teren.

„Opriti ajutorul pentru Ucraina”. „Lăsați-i singuri”. „Lăsați Ucraina să cadă”. „Nu este războiul vostru”. „Nu vă băgați unde nu vă fierbe oala”.

Mesajul final este întotdeauna același: Europa să renunțe, România să se retragă, iar Ucraina să rămână singură în fața Rusiei.

Dar trebuie să avem curajul să spunem ceva foarte simplu: asta nu este pace. Asta este victoria agresorului. Și pentru România ar fi o victorie a agresorului, chiar lângă frontiera noastră.

Dacă Ucraina este înfrântă, problema nu dispare. Problema se mută mai aproape de noi, mai aproape de Tulcea, mai aproape de Galați, mai aproape de gurile Dunării, mai aproape de Marea Neagră, mai aproape de fiecare român. Și atunci vom descoperi că prețul pe care am refuzat să-l plătim pentru securitate este mult mai mic decât prețul pe care îl vom plăti pentru insecuritate.

Știu că adevărul poate fi incomod. Știu că poate costa electoral. Știu că este mult mai simplu să spui oamenilor ce vor să audă: războiul este departe, nu ne privește, putem să întoarcem capul.

De aceea, spun în încheiere: cel mai bun scenariu pentru România nu este să descoperim cum arată o frontieră NATO în fața unei Rusii victorioase. Cel mai bun scenariu pentru România este ca Ucraina să rămână liberă, suverană și capabilă să se apere.

De aceea trebuie să continuăm să o sprijinim nu doar din solidaritate, ci pentru pacea și securitatea noastră.

Vă mulțumesc.

Sunt Ștefan Pălărie, senator USR de București, Circumscripția nr.42.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Clement Sava.

Se pregătește domnul senator Andrei-Emil Dîrlău.

Domnul Clement Sava:

Dragi români,

Fotoliul lui Fritz este cel mai scump din lume și ar putea ușor intra în Cartea Recordurilor. La Bruxelles mergi să aperi România, nu să tai banii românilor, cum fac USR și PNL.

PNL și USR au dus o dispută politică internă la Bruxelles, iar în centrul ei au ajuns 770 de milioane de euro din PNRR care trebuiau să revină României. Prin familiile lor politice europene, PPE și Renew, Comisiei Europene i s-a cerut ca plata acestor bani să fie condiționată de modificarea Legii integrității.

Formal, scrisoarea a fost semnată de Manfred Weber, liderul PPE, și de Valérie Hayer, lidera Renew. Dar PPE este familia politică europeană a PNL-ului, iar Renew este familia politică în care se află USR. Documentul pune explicit în legătură schimbarea legii cu plata celor 770 de milioane de euro și vorbește despre această presiune financiară ca despre un stimulent pentru schimbarea poziției Parlamentului României.

Aici este problema. La Bruxelles mergi să aperi România, să aduci bani în țară și să întărești poziția țării. Nu să transformi banii României într-o pârgă ca să-ți rezolvi un conflict politic intern.

Au apărut și informații potrivit cărora premierul demis, Ilie Bolojan, și ministrul demis, Oana Țoiu, au discutat direct cu comisarul european pentru justiție despre verificarea rapidă a legii și despre situația celor 770 de milioane de euro. Guvernul a susținut ulterior că nu a cerut tăierea fondurilor, ci urgentarea verificării. Această explicație trebuie consemnată, dar ea nu schimbă faptul că banii României au ajuns parte a unei dispute politice duse la Bruxelles.

Nimeni nu contestă dreptul Comisiei Europene de a verifica jaloanele PNRR și nici dreptul unui partid de a critica o lege. Dar este o diferență între verificarea unei reforme și folosirea riscului neplății a 770 de milioane de euro pentru a forța schimbarea unei decizii politice și pentru salvarea postului unui singur om: Dominic Fritz.

Cât de departe poate merge lupta dintre partide înainte ca nota de plată să ajungă la cetățeni? Cum poate fi apărat interesul României atunci când chiar fondurile României sunt puse în joc? Acești bani nu sunt ai PNL-ului și nu sunt ai USR-ului. Nu sunt ai niciunui lider politic. Sunt bani destinați României, investițiilor și cetățenilor români. Niciun partid nu are dreptul moral să-i transforme în armă într-o confruntare politică.

Aici vreau să clarific un lucru foarte simplu: conflictele politice se duc în Parlament, în alegeri și în dezbaterile publice. România nu poate fi monedă de schimb, iar fondurile europene nu pot deveni muniție de partid.

La Bruxelles mergi să aperi România, mergi să aduci bani în țară, nu să construiești argumente pentru blocarea lor. Nicio bătălie politică și niciun lider nu valorează 770 de milioane de euro din banii destinați României. Iar USR și PNL s-au descalificat prin aceste inițiative împotriva României.

România nu este monedă de schimb. România nu este instrument de negociere și, mai ales, România nu este de vânzare.

Cu stimă, Clement Sava, senator ales în Circumscripția nr.14 Constanța.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Andrei-Emil Dîrlău.

Se pregătește domnul senator Razvan-Paul Anghel.

Domnul Andrei-Emil Dîrlău:

Mulțumesc, domnule președinte.

Declarația politică se intitulează: „PNRR – cronica unui eșec programat”.

Sunt senator Andrei-Emil Dîrlău, Circumscripția nr.1 Alba.

Vorbim de șase ani despre acest PNRR păgubos. Se tot pretinde că el ar fi fost inițial un program bun, dar a fost prost implementat. Fals. A fost din start prost conceput și, desigur, la fel de prost implementat.

Contrazic deci clișeul care se vehiculează peste tot: că PNRR-ul ar fi fost „o șansă istorică pentru România”. Nu, niciodată nu a fost o șansă. În realitate, PNRR-ul a fost de la început un eșec, un eșec programat.

Am spus în 2021 că PNRR-ul e un „ajutor de înmormântare” pentru economia României. Ați contrazis și contraziceți și azi această previziune despre PNRR, care însă s-a dovedit corectă. Ea a

devenit diagnostic și epitafor pentru PNRR. S-a dovedit că PNRR-ul ne-a costat mai mult decât am primit prin el. A fost un program păgubos, perdant din fașă.

Mai întâi, trădătorii guvernanți au realizat „performanță” de a ni se tăia 7 miliarde de euro din cele 28 inițiale. După această „ajustare” au rămas 21 de miliarde. Din acestea 21, 8 miliarde, oricum, sunt un împrumut pe care România îl va rambursa. Iar partea de granturi, 13 miliarde de euro, nu acoperă pierderile cauzate României de PNRR. În realitate, în loc să ne facă mai rezilienți, Planul național de redresare și reziliență ne-a îngropat sistemul energetic național.

PNRR-ul viza „redresarea” statelor membre UE după dezastrul creat tot de ei, de globaliștii Ursulei: pandemia sau plandemia COVID. Dar, de fapt, scopul PNRR-ului a fost să alinieze statele membre UE la politicile progresiste globaliste ale Bruxelles-ului.

Din start, PNRR-ul a fost gândit ca un program progresist, eco-marxist, motivat de ideologia de stânga neomarxistă a Comisiei Europene – Comisia von der Leyen. PNRR-ul României a fost făcut de domnul Cristian Ghinea de la USR. Domnul Ghinea a prioritizat agenda Bruxelles-ului și nicidecum interesele de dezvoltare ale României.

Domnul Ghinea, pe atunci ministrul fondurilor europene, a avut un cec în alb de la premierul Cîțu, de atunci, ca să scrie tot ce vrea el în PNRR, iar domnul Ghinea a scris tot ce a vrut Ursula.

Niciodată PNRR-ul nu a fost adus în Parlament spre dezbateră și aprobare. Niciun singur jalon, nicio singură țintă nu a trecut prin votul principalei instituții democratice – Parlamentul României. Acest PNRR, elaborat în mod opac, total netransparent, a cuprins prevederi dezastruoase pentru România: așa-zise reforme, multe dintre ele aberante și antiromânești, jaloane stupide, ideologizate, cu consecințe nefaste, ținte ticăloase fixate de trădători.

Așa au fost cele vizând decarbonizarea, stabilite de Virgil Popescu, ministrul energiei de atunci, căruia președintele AUR, George Simion, pe drept cuvânt în 2021, în plenul Parlamentului, i-a strigat: „Hoțule!”

Decarbonizarea a dus la dementa decizie de a închide capacitățile pe cărbune, din exces de zel, chiar mai devreme decât cerea Comisia – închidere ce a cauzat și actuala criză energetică a României.

Politica eco-marxistă numită Green Deal sau Pactul Verde a dezindustrializat Europa, făcând necompetitive industriile europene rămase și, bineînțeles, a dezindustrializat și România. O politică păguboasă care nu salvează planeta, dar avantajează toate celelalte continente care continuă să ardă cărbune fără să le pese de ideologia eco-marxistă bruxelleză.

De aceea, cerem răspunderea politică și chiar penală pentru acest program eșuat din fașă, conceput pentru a alinia România la politicile greșite, ipocrite, cu urmări nefaste, ale Bruxelles-ului și nu pentru a dezvolta România.

Senator Andrei-Emil Dîrlău, Circumscripția nr.1 Alba, secretarul Comisiei pentru afaceri europene
Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Razvan-Paul Anghel.

Se pregătește domnul senator Teofil Parasca.

Domnul Razvan-Paul Anghel:

Mulțumesc, domnule președinte.

Titlul declarației politice de astăzi: „Socialismul de caviar și ipocrizia PSD”.

Domnule președinte,

Stimați colegi,

De câteva luni vedem același spectacol: PSD plânge de mila românilor care nu mai fac față prețurilor, taxelor și facturilor. Cer pachete sociale, vorbesc despre solidaritate și sar la gâtul Guvernului pentru fiecare măsură luată ca să corecteze dezmățul bugetar lăsat de Ciolacu.

Pentru că nu trebuie să uităm cine ne-a adus în situația economică dezastroasă de astăzi. Și, de parcă nu era de ajuns, partidul care astăzi se trezește și adoarme cu „solidaritatea” în gură e și cel care trăiește pe picior mare: avioane private, vile de sute de mii de euro, mașini pe care nu le pot justifica.

Cel mai nou episod al socialismului de caviar îl are în centru pe Florin Manole, fost ministru PSD al muncii. PressOne a arătat că Manole a zburat cu un avion privat în Mykonos. În același avion se aflau un judecător al Curții Constituționale și un om de afaceri condamnat penal, pe lângă alți politicieni.

Chiar ieri a început la Senat o anchetă privind întâlnirea dintre Ilie Bolojan și președinta CCR, Simina Tănăsescu. O întâlnire care a avut loc în birourile Senatului, la care am cerut imagini de pe cameră, am chemat oameni la audieri, am vrut să știm cine a intrat, când a intrat și cât a stat.

Foarte bine, să verificăm. Să fie transparență, dar să fie pentru toată lumea. Să găsim aceeași curiozitate și atunci când un fost ministru zboară cu un avion privat ale cărui costuri se ridică la 50 000 de euro, alături de judecători CCR și oameni de afaceri. Și Manole e doar episodul cel mai recent.

Presa a relatat că Daniel Băluță, prim-vicepreședinte al PSD și primar al Sectorului 4, apare și el cu zboruri private împreună cu familia. Un asemenea zbor, de asemenea, poate costa zeci de mii de euro.

Sorin Grindeanu a apărut în documentele zborurilor private închiriate de Nordis, alături de Marcel Ciolacu. Același Grindeanu are o vilă în Dumbrăvița, estimată de presă la sute de mii de euro.

Alfred Simonis are, prin firma familiei, o proprietate de peste 700 de metri pătrați, cu piscină și garaj de dimensiunea unui apartament generos.

Deputatul PSD Marian Mina conduce un Audi de aproximativ 120 000 de euro, la care presa a calculat că doar rata și asigurările ajung aproape cât venitul său lunar de parlamentar.

Nimeni nu spune că un politician trebuie să fie sărac. Nimeni nu-i cere unui parlamentar să locuiască într-o garsonieră și să meargă cu autobuzul, dar când vorbim de venituri exorbitante, trebuie să existe și justificări pentru averile astea, nu? Și aici ar trebui să vedem și instituțiile statului la lucru.

ANI trebuie să verifice cu aceeași energie averile, beneficiile și eventualele diferențe dintre venituri și stilul de viață al tuturor demnitarilor. Nu doar să folosim ANI când vrem să scăpăm de adversarii incomozi, precum Dominic Fritz. ANI e foarte vigilentă când e vorba de adversarii politici ai PSD, dar mioapă când vedem cum se îmbarcă social-democrații în zboruri private.

E greu să fii credibil când plângi de mila românilor din avioane private. Iar mila pentru oamenii simpli devine obscenă când vine de la cei care au lăsat gaura bugetară în urmă și acum privesc consecințele din vile de sute de mii de euro și de la volanul unor bolizi care le depășesc cu mult veniturile.

Vă mulțumesc.

Senator Razvan-Paul Anghel, Circumscripția nr.2 Arad

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Teofil Parasca.

Se pregătește doamna senator Olga Onea.

Domnul Teofil Parasca:

Mulțumesc, domnule președinte.

În șirul gravelor probleme semnalate de la această tribună, doresc să citesc și eu declarația politică ce se numește: „Funcționarii publici români, valoare națională!”

De ce am scris această declarație politică? Pentru că după intrarea în vigoare a prevederilor noii Legi a integrității, funcționarii publici români, cu și fără statut special, care lucrează pe bază de contract la instituțiile sau organizațiile internaționale, au un termen de 45 de zile să decidă dacă rămân funcționari sau dacă se întorc în patrie.

Acest termen, în primul rând, este foarte scurt, deoarece ajunge să fie aproape o formă de constrângere. Trebuie să avem în vedere că alături de acești funcționari publici sunt și familiile lor, în multe cazuri, soțiile, copiii care sunt la școli. Dacă îi forțăm să se întoarcă acasă, văduvim instituțiile internaționale de prestația concetățenilor noștri, care este foarte apreciată.

Pe de altă parte, dacă am analiza mai atent toate consecințele, fiind vorba de un corp de funcționari de 300 – 400 de persoane care pot să aibă un aport important la progres după întoarcerea acasă, am putea găsi o formulă de legiferare mult mai inteligentă în legătură cu acest corp de specialiști.

De principiu, noi, prin acest termen, îi forțăm să aleagă și majoritatea vor alege să-și dea demisia din funcția deținută în România și să rămână la instituțiile internaționale.

Cu deosebită considerație pentru poporul român, senator Parasca Teofil. *(Aplauze.)*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Olga Onea.

Se pregătește domnul senator Cristian Vântu.

Doamna Olga Onea:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Declarație politică.

„Nu trimiteți militarii români în sprijinul Ucrainei!”

Militarii români au depus jurământul României, nu Bruxelles-ului, nu Berlinului și, cu siguranță, nu Ucrainei. De aceea vă cer să refuzați solicitarea Președintelui Nicușor Dan de a trimite 20 de militari în sprijinul Ucrainei.

Este o decizie nu doar greșită, ci una care pune în pericol pacea, securitatea de care românii se bucură astăzi. Ne spuneți că sunt doar 20 de militari. Dar eu vă întreb: de când a devenit numărul un argument pentru implicarea militară a României?

Astăzi sunt 20, mâine pot fi 200. Și chiar dacă ar fi fost un singur militar român, poziția mea ar fi fost aceeași, pentru că nu discutăm despre o cifră, ci despre o linie pe care România nu trebuie să o treacă. De aproape cinci ani ne cereți continuu să facem sacrificii pentru Ucraina. Le-am oferit bani, le-am dat armament, am suportat costuri economice uriașe, iar românii le-ați spus de fiecare dată să mai accepte puțin.

Astăzi, datoria noastră, ca parlamentari, nu este să aducem războiul în țară, ci să îl ținem departe de casele și familiile românilor. Nu vreau ca acceptarea celor 20 de militari de astăzi să devină justificarea pentru alți 200 mâine. Nu vreau ca votul nostru să creeze precedentul unei implicări militare tot mai mari. Ucraina are dreptul să-și apere teritoriul, dar noi avem o obligație mai presus de orice: să apărăm România.

Nu suntem parlamentarii Ucrainei. Suntem parlamentarii României, iar prima noastră datorie este față de români, față de securitatea lor și față de pacea acestei țări.

Cu respect pentru români, senator AUR de Galați, Olga Onea.

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Cristian Vântu.

Se pregătește domnul senator Dumitru Manea.

Domnul Cristian Vântu:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Interpelarea o fac către domnul Cseke Attila-Zoltan, ministrul interimar al sănătății, iar obiectul acestei interpelări este continuitatea tratamentelor oncologice și rezultatele măsurilor anunțate în august 2026.

Domnule ministru interimar,

La 3 septembrie 2026, Federația Asociațiilor Bolnavilor de Cancer semnala patru medicamente oncologice complet indisponibile și alte opt cu discontinuități. Aceste sesizări au continuat după anunțarea auditului din 26 august și a proiectului privind autorizațiile pentru nevoi speciale din 27 august. Raportarea zilnică a stocurilor este deja obligatorie, deși, după cum bine se vede, ea nu funcționează.

Vă solicit, aşadar, explicații privind eficiența politicii ministerului de prevenire a întreruperilor de tratament și un răspuns punctual la următoarele:

1. Care este situația la zi a medicamentelor oncologice deficitare? Transmiteți un tabel cu DCI-urile, cu denumirea comercială internațională, concentrație, stoc fizic disponibil, necesar lunar, durata lipsei și data estimată a reprovizionării.

2. Câți pacienți au avut tratamentele amânate sau întrerupte din cauza lipsei medicamentelor începând cu 1 iunie 2026?

3. Care sunt cauzele documentate pentru fiecare produs: producție, retragere comercială, distribuție/export, achiziție sau finanțare? Precizați distinct eventualele restanțe ale CNAS și ale spitalelor relevante pentru aceste lipsuri.

4. Ce aprovizionări prin autorizații pentru nevoi speciale au fost inițiate?

5. Care sunt concluziile auditului anunțat în 26 august? Și dacă este în desfășurare... termenul de finalizare.

6. A fost adoptată modificarea OMS nr.85/2013, inclusiv pragul de 30%? Indicați actul publicat și data aplicării cu calendarul adoptării.

7. Susțineți termene obligatorii de intervenție la alerte și o rezervă finanțată pentru medicamente oncologice critice? Comunicați măsurile asumate, responsabilii, sursa de finanțare și calendarul.

În 2026, la aproape 20 de ani de la aderarea României la comunitatea europeană, statul nostru nu este capabil să asigure continuitate în aprovizionarea cu medicamente oncologice esențiale.

Domnule ministru,

Mă bucură foarte mult auditul dumneavoastră. În schimb, el nu poate ține loc de chimioterapie. Pacienții români bolnavi de cancer nu au timp să aștepte după poticnelile Guvernului dumneavoastră incompetent, demis în urmă cu patru luni. Și unul dintre motive probabil este și impotența președintelui, care nu este capabil să adune o majoritate politică ce să ne ofere un nou Guvern.

Vă mulțumesc.

Senator Cristian Vântu, vicepreședinte al Comisiei pentru sănătate (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Dumitru Manea.

Se pregătește domnul senator Gheorghe Vela.

Domnul Dumitru Manea:

Mulțumesc, domnule președinte.

Sunt Dumitru Manea, senator S.O.S. România, Circumscripția nr.24 Iași.

Declarație politică.

Titlu: „Capcana războiului cu lingurița”.

La 30 martie 2026, președintele ilegal și ilegitim Nicușor Dan a transmis Parlamentului solicitarea privind participarea a 20 de militari la Comandamentul operațional pentru Forța Multinațională în sprijinul Ucrainei.

La 8 septembrie 2026, adică ieri, Birourile permanente reunite au scos, practic, solicitarea din circuitul parlamentar în care se afla și au trimis-o comisiilor pentru apărare în vederea plenului comun.

Avem aici o anomalie juridică: scrisoarea, în solicitarea către Parlament, invocă art.4 alin.(2) din Legea nr.291/2007, dar această lege reglementează forțele armate străine care intră, staționează sau tranzitează România. Articolul invocat se referă, așadar, la forțe străine pe teritoriul României. În schimb, trimiterea militarilor români în afara României este reglementată expres de Legea nr.121/2011, inclusiv participarea în cadrul unor coaliții și procedurile de aprobare parlamentară. Nu știm dacă e vorba de o eroare din neștiință în documentul prezidențial sau de camuflarea unui plan ascuns.

Pe de altă parte, se pune întrebarea: ce s-a întâmplat între 30 martie și 8 septembrie cu documentul? Sunt peste cinci luni. Mai ales că solicitarea cere participarea militarilor „începând cu trimestrul II/2026”, trimestru care era deja încheiat de peste două luni, când Birourile permanente au pus cererea în mișcare.

Întrebările vin lanț: unde a stat această cerere cinci luni? Cine a ținut-o? De ce? S-a schimbat ceva între timp? Militarii au plecat sau n-au plecat? România participa deja, într-o altă formă, la activitățile acestui comandament? Într-o democrație, când este vorba despre Armată și despre apropierea

României de cel mai periculos război european de după 1945, cetățeanul are dreptul la răspunsuri, nu la documente scoase din joben după cinci luni.

Mai apare o problemă. Pe 11 martie a existat o ședință CSAT. Numai că agenda publică a acelei ședințe privea războiul din Orientul Mijlociu și dislocarea temporară a unor capacități militare americane în România, nu participarea Armatei Române la Comandamentul operațional pentru Forța Multinațională în sprijinul Ucrainei. Pe 7 septembrie a avut loc alt CSAT. Nici în agenda publică a acestuia nu apare această participare. Atunci, întrebarea adresată președintelui României trebuie pusă tranșant: când a fost discutată în CSAT participarea militarilor români la această structură?

Nicușor Dan ne spune din nou să stăm liniștiți. Sunt doar 20 de militari români, nici măcar combatanți, ci personal de stat major. Niște oameni care vor lucra în Franța sau Marea Britanie, într-un comandament, vor face planificare strategică, operații curente, securitate și apărare cibernetică, iar România nu trimite trupe în Ucraina. Prin urmare, cine vorbește despre apropierea de război este ori alarmist, ori conspiraționist, ori, conform reflexului pavlovian al vremurilor noastre, propagandist rus.

Numai că noi am mai văzut acest film. Și l-am văzut recent, chiar anul acesta, cu Iranul, când ni s-a explicat că niște avioane-cisternă americane vin în România pentru niște operațiuni defensive și logistice. După care avioanele au ajuns la Baza 90 Otopeni, au decolat de acolo și au realimentat în aer aeronave militare folosite în războiul din Orientul Mijlociu, iar la sfârșit, secretarul general al NATO, Mark Rutte, a indicat chiar România ca exemplu de țară care a sprijinit operațiunile americane împotriva Iranului.

Aceasta pare să fie noua doctrină strategică românească: războiul cu lingurița administrat cetățeanului în doze atât de mici, încât acesta trebuie să afle abia după cât a înghițit. Aici este întreaga scamatorie politică: războiul este desfăcut în bucăți suficient de mici, încât fiecare bucată, privită separat, să poată fi declarată „nerăzboi”.

Nicușor Dan mai spune ceva de-a dreptul uluitor: participarea celor 20 de militari ar contribui la „creșterea vizibilității” României și la promovarea profilului nostru de „actor strategic”. Ce dracu de „vizibilitate” căutăm lângă Rusia, domnule Nicușor Dan? România, țară NATO, aflată la Marea Neagră, vecină cu Ucraina și la câteva sute de kilometri de front, nu este suficient de vizibilă pentru Rusia? Mai trebuie să aprindem și reflectorul? Poate ar trebui să punem și un panou luminos la Constanța: „Atenție, Moscova! România este aici!”

Un stat responsabil nu caută „vizibilitate” lângă război, caută securitate. Și, mai ales, nu transformă Armata într-un instrument de branding internațional. Dacă România este atacată, luptăm. Dacă teritoriul nostru este atacat, luptăm. Dacă un aliat NATO este atacat și sunt întrunite condițiile apărării colective, România își respectă tratatele.

Dar Ucraina nu este România și nu este stat NATO, iar războiul ruso-ucrainean nu trebuie transformat, prin acumularea lentă a unor angajamente succesive, într-un război româno-rus. Armata Română există pentru România.

Și mai rămâne întrebarea pe care nimeni nu pare dornic să o pună în legătură cu „Coalition of the Willing” – Coaliția de Voință. A cui voință, domnule Nicușor Dan? Când a fost întrebat poporul român dacă dorește ca Armata lui să intre în structura de comandă a unei forțe multinaționale create pentru Ucraina? La ce referendum? În ce campanie electorală? În ce mare dezbatere publică? Nicăieri. Poporului român i se comunică după aceea. Mai întâi se scriu documentele, apoi se fac angajamentele, după aceea vin aprobările, iar la sfârșit cetățeanului i se explică de ce totul este inevitabil.

Doamnelor și domnilor senatori,

De votul dumneavoastră depinde, în plenul reunit, trimiterea celor 20 de militari la Comandamentul operațional pentru Forța Multinațională în sprijinul Ucrainei și în structurile de comandă și control subordonate acestuia.

Am văzut în Iran cum funcționează războiul cu lingurița. Ar fi o prostie criminală să deschidem încă o dată gura. Vă rog să n-o faceți! Nu votați această crimă împotriva celor care vor pleca ulterior pe front. România nu are ce căuta în războiul ruso-ucrainean. Nu are ce căuta în niciun război care nu este războiul pentru apărarea României și îndeplinirea obligațiilor sale explicite de apărare colectivă.

Dacă veți vota așa ceva, sunteți la fel de vinovați ca Nicușor Dan și comandarii lui.

Vă mulțumesc.

Dumitru Manea, senator S.O.S. România, Circumscripția nr.24 Iași

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc frumos, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Gheorghe Vela.

Domnul Gheorghe Vela:

Vă mulțumesc, stimate domnule președinte de ședință.

Am o întrebare adresată domnului ministru al educației și cercetării, Mihai Dimian, și două interpelări: una adresată domnului ministru interimar al transporturilor și infrastructurii, domnului Radu-Dinel Miruță, și o interpelare adresată domnului Ilie-Gavril Bolojan, prim-ministrul Guvernului României și ministrul interimar al energiei.

Întrebarea adresată domnului ministru al educației și cercetării are următorul obiect: „Începutul anului școlar în județul Caraș-Severin cu relocări de elevi, de personal didactic, cu condiții inadecvate de studiu pentru cursanți și cu investiții insuficiente pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii școlare”

Stimate domnule ministru al educației, Radu-Mihai Dimian,

Cursurile anului școlar 2026 – 2027 au început la 7 septembrie 2026, într-un moment în care sistemul de educație din Caraș-Severin se confruntă atât cu necesitatea modernizării infrastructurii școlare, cât și cu dificultăți temporare generate de lucrările aflate în desfășurare.

Potrivit datelor comunicate de Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin, înainte de debutul cursurilor, rețeaua școlară a județului deservește un efectiv propus de 37 712 copii, elevi și cursanți. În același timp, la nivelul județului au fost identificate 18 situații de relocare generate în principal de lucrări de reabilitare, modernizare sau reparații ample, fiind afectate 66 de clase și grupe din învățământul preșcolar, dar și din învățământul primar, gimnazial și liceal.

Potrivit informațiilor prezentate de Radio România Reșița, la data de 4 septembrie 2026, pentru aceste situații au fost identificate spații alternative, iar Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin monitorizează, împreună cu unitățile de învățământ și autoritățile locale, termenele pentru revenirea elevilor în sediile proprii.

Printre cele mai ample relocări se află Colegiul Național „Mircea Eliade” din Reșița, unde sunt relocate 16 clase din corpul C, Liceul de Arte „Sabin Păuța” din Reșița, unde situația privește 18 clase. Relocări sunt înregistrate și în localități precum Vărădia, Iablanița, Lupac, Cornereva, Lăpușnicel, Ticvanu Mare, Bocșa, Carașova, Armeniș, Caransebeș și Grădinari.

Modernizarea școlilor este necesară și trebuie continuată. De altfel, Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest a anunțat la 4 septembrie că, prin Programul Regional Vest, în Caraș-Severin sunt implementate investiții de aproximativ 38 de milioane de euro pentru modernizarea a 19 școli, grădinițe și licee, dintre care aproximativ 33 de milioane de euro reprezintă finanțare nerambursabilă. Proiectele sunt destinate unui număr de aproximativ 4 500 de elevi și 400 de preșcolari.

Aceste investiții sunt cu adevărat importante, dar perioada în care lucrările sunt executate trebuie gestionată astfel încât modernizarea unei școli să nu însemne pentru elevi luni întregi de transport dificil, de spații improprii, de program fragmentat de studiu sau de condiții slabe de studiu. În același timp, începutul anului școlar presupune nu doar clădiri, ci și personal și conducere funcțională.

La nivel național, Ministerul Educației și Cercetării a anunțat la 2 septembrie existența a peste 7 800 de posturi vacante de director și director adjunct pentru care se organiza concursul din perioada august – decembrie 2026 și este important să cunoaștem în ce măsură această situație se reflectă și în unitățile de învățământ din Caraș-Severin.

Având în vedere toate aceste aspecte, stimate domnule ministru al educației, vă rog să-mi comunicați următoarele:

1. Care este situația actualizată la nivelul județului Caraș-Severin a celor 18 cazuri de relocare de personal didactic, dar și de elevi, identificate înainte de începerea cursului, și câți elevi și preșcolari sunt afectați efectiv și în câte dintre aceste cazuri activitatea didactică se desfășoară integral în spații alternative?

2. Ce verificări au fost efectuate de către minister pentru a se asigura că spațiile în care au fost relocați elevii îndeplinesc condițiile necesare privind siguranța, igiena, capacitatea, accesibilitatea și desfășurarea corespunzătoare a procesului educațional?

3. În ce situații relocarea presupune deplasarea elevilor la o distanță mare față de sediul obișnuit al unității de învățământ și ce soluții sunt asigurate pentru transportul acestora și pentru acoperirea eventualelor costuri suplimentare suportate de familii sau de autoritățile locale?

4. Care este calendarul estimat pentru finalizarea lucrărilor și revenirea elevilor în sediile proprii, în fiecare dintre cele 18 situații și ce măsuri sunt prevăzute în cazul în care termenele de execuție nu sunt respectate?

5. Care este situația posturilor didactice vacante sau ocupate temporar în unitățile de învățământ din Caraș-Severin la începutul anului școlar 2026 – 2027 și dacă există unități în care anumite discipline nu dispun încă de personal calificat suficient pentru desfășurarea cursurilor conform planurilor de învățământ?

6. Câte posturi de director și director adjunct sunt vacante în prezent în unitățile de învățământ din Caraș-Severin? Câte dintre acestea sunt ocupate prin numire temporară și care este calendarul estimat pentru ocuparea lor prin concurs?

7. Cum monitorizează, în mod efectiv, Ministerul Educației și Cercetării, împreună cu Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin, implementarea investițiilor aflate în derulare în infrastructura școlară și ce măsuri sunt luate pentru modernizarea celor 19 unități de învățământ finanțate prin Programul Regional Vest, astfel încât să fie realizată această investiție fără afectarea nejustificată a accesului elevilor la educație?

Stimate domnule ministru,

Investițiile în școli sunt necesare și trebuie accelerate. Dar modernizarea clădirilor nu poate fi separată de condițiile în care elevii învață în perioada lucrărilor.

Pentru familiile din Caraș-Severin, începutul unui nou an școlar trebuie să însemne nu doar faptul că porțile școlilor s-au deschis, ci și garanția că elevii au profesori, au spații sigure, au transport atunci când acesta este necesar și un termen clar pentru revenirea în școlile aflate în reabilitare.

Vă rog să-mi răspundeți la această întrebare în scris, în termenul prevăzut de Regulamentul Senatului.

Cu deosebită considerație, senator POT de Caraș-Severin, Gheorghe Vela.

Obiectul interpelării adresate domnului ministru Radu-Dinel Miruță, ministrul interimar al transportului și al infrastructurii, are următorul obiect: „Închiderea liniei de cale ferată Drobeta-Turnu Severin – Caransebeș pentru cinci ani: ce soluție are statul român pentru călători, pentru economie și, mai ales, pentru județul Caraș-Severin?”

Stimate domnule ministru interimar,

Modernizarea infrastructurii feroviare dintre Craiova, Drobeta-Turnu Severin și Caransebeș este o investiție necesară și așteptată de ani de zile. România are nevoie de linii feroviare moderne, cu viteze

mari, cu siguranță și interoperabilitate și cu o legătură feroviară competitivă pe unul dintre coridoarele sale strategice.

Dar o investiție de o asemenea amploare nu poate fi analizată numai prin ceea ce vom avea după finalizarea lucrărilor. Trebuie să discutăm și despre ceea ce se întâmplă în cei cinci ani în care o parte esențială a acestei legături va fi închisă, pentru că Compania Națională de Căi Ferate CFR S.A. a anunțat oficial că o închidere completă a circulației pe distanța Drobeta-Turnu Severin – Caransebeș este avută în vedere pentru perioada februarie 2027 – februarie 2032. Secțiunea are 111,415 km și este parte a rețelei TEN-T și a culoarului european de marfă Rhine – Danube, iar lucrările aferente loturilor 4, 5 și 6 includ modernizarea căii ferate, a electrificării, a semnalizării, a stațiilor, a podurilor, a podețelor, a tunelurilor, precum și introducerea sistemului european de semnalizare ERTMS nivelul 2.

Complexitatea tehnică a proiectului este evidentă. Sunt prevăzute lucrări la 62 de poduri și 259 de podețe, reabilitarea tunelurilor existente și construirea unor tuneluri noi. Tocmai această amploare explică necesitatea unor restricții importante de circulație feroviară, dar nu explică de ce populația și economia regiunii ar trebui să intre într-o perioadă de cinci ani fără un plan public, detaliat și predictibil privind alternativele de transport pentru călători.

CFR S.A. a arătat, de asemenea, că pentru planul de mers 2026 – 2027 nu au fost alocate trasee pe ruta Drobeta-Turnu Severin – Caransebeș, iar traseele internaționale solicitate au fost orientate pe ruta Simeria – Livezeni – Filiași. Compania menționează că operatorii feroviari au fost informați și că rutele alternative urmează să fie stabilite potrivit cadrului aplicabil.

Dar pentru călător, expresia „rută alternativă” trebuie tradusă în lucruri concrete: de unde pleacă, unde schimbă mijlocul de transport, cât durează călătoria, cât costă și dacă poate ajunge la serviciu la timp sau la școală, sau la spital, sau la destinația sa fără să aibă ore suplimentare pierdute pe drum.

Pentru economie, problema este la fel de importantă. Transportul feroviar de marfă trebuie redirecționat pe alte trasee, iar distanțele suplimentare, capacitatea disponibilă și timpii de circulație pot genera costuri pentru operatori și pentru companiile care depind de transportul feroviar.

Pentru Caraș-Severin, efectele sunt directe. Caransebeșul, Băile Herculane și comunitățile deservite de această axă feroviară sunt legate economic, social și turistic de circulația pe acest coridor. Modernizarea trebuie făcută, dar costul celor cinci ani de șantier nu poate fi transferat pur și simplu asupra locuitorilor și agenților economici din regiune.

Mai există și problema termenului. Februarie 2032 trebuie să fie o dată de finalizare, nu începutul unei noi serii de amânări. România are suficiente exemple de lucrări majore care au început cu un calendar optimist și au ajuns la prelungiri succesive. Pentru un tronson închis complet, fiecare an suplimentar ar însemna o povară suplimentară pentru călători și pentru economie.

Având în vedere aceste aspecte, vă rog să-mi comunicați următoarele:

1. Care este calendarul actualizat al lucrărilor pentru loturile 4, 5 și 6 dintre Drobeta-Turnu Severin și Caransebeș? Când va începe efectiv închiderea circulației pe fiecare sector și dacă este prevăzută menținerea întregii secțiuni de 111,415 km închise continuu până în februarie 2032?

2. Ce soluție concretă de transport alternativ va fi asigurată pentru călătorii care utilizează în prezent ruta Drobeta-Turnu Severin – Orșova – Băile Herculane – Caransebeș, inclusiv în ceea ce privește transportul auto de înlocuire, punctele de transbordare, integrarea cu mersul trenurilor și suportarea costurilor suplimentare?

3. Care sunt rutele alternative stabilite pentru trenurile de marfă, ce capacitate feroviară este disponibilă pentru acestea și ce evaluare a realizat Ministerul Transporturilor privind creșterea timpilor și a costurilor de transport pentru operatori și pentru companiile care utilizează această rută?

4. Ce măsuri sunt pregătite pentru limitarea impactului închiderii asupra județului Caraș-Severin, în special asupra navetiștilor, activităților economice, turismului din zona Băilor Herculane și conectivității municipiului Caransebeș cu sudul și cu sud-vestul țării?

5. A fost analizată posibilitatea executării și recepționării etapizate a lucrărilor, astfel încât anumite sectoare finalizate să poată fi redeschise circulației înainte de februarie 2032? Și dacă da, care sunt etapele și termenele avute în vedere?

6. Ce clauze contractuale, mecanisme de monitorizare și sancțiuni sunt prevăzute pentru întârzierile imputabile constructorilor și ce măsuri va aplica Ministerul Transporturilor pentru ca termenul februarie 2032 să nu fie depășit?

7. Va elabora și va publica Ministerul Transporturilor și Infrastructurii împreună cu CFR S.A., operatorii feroviari și autoritățile locale din județele afectate un plan integrat pentru perioada de închidere, care să cuprindă alternativele de transport, calendarul lucrărilor, stadiul fiecărui lot și informarea periodică a populației?

Domnule ministru,

Județul Caraș-Severin are nevoie de această cale ferată modernizată. Nu contestăm investiția și nu cerem amânarea ei. Cerem doar ca statul să gestioneze responsabil cei cinci ani dintre închiderea liniei și, mai ales, redeschiderea ei.

O infrastructură modernă construită pentru viitor nu trebuie însă să însemne abandonarea călătorilor și a economiei locale pe toată durata șantierului.

Modernizarea este cu adevărat necesară. Dar la fel de necesar este însă un plan clar pentru oamenii care vor suporta efectele acestor lucrări de modernizare până în anul 2032.

Vă rog să-mi transmiteți un răspuns scris la această interpelare în termenul prevăzut de Regulamentul Senatului.

Cu considerație, senator POT de Caraș-Severin, Gheorghe Vela.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc, domnule senator.

Îmi pare rău, timpul nu mai... Nu mai aveți timp.

Domnul Gheorghe Vela:

Vă mulțumesc și eu, domnule președinte de ședință.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

La final o invit la microfon pe doamna senator Dorina Barcari.

Doamna Dorina Barcari:

Mulțumesc, domnule președinte.

Declarație politică.

Stimați colegi parlamentari,

În România de astăzi se încearcă tot mai des să ni se spună că o generație trebuie să piardă pentru ca alta să poată câștiga.

Ni se spune că pensionarii trebuie să accepte mai puțin pentru ca tinerii să aibă mai mult, că salariile trebuie înghețate pentru ca pensiile să poată fi plătite, că familiile trebuie să suporte mai multe taxe pentru ca statul să-și poată echilibra bugetul. Această logică este greșită și este periculoasă. România nu are nevoie de un război între generații, România are nevoie de solidaritate între generații.

Pensionarul de astăzi a fost salariatul de ieri. Salariatul de astăzi este pensionarul de mâine. Tânărul care-și caută primul loc de muncă va contribui, la rândul său, la sistemul de pensii, iar copiii de astăzi sunt viitorii angajați, antreprenori, medici, profesori, ingineri și contribuabili ai acestei țări.

Nu avem generații care concurează între ele. Avem generații care depind unele de celelalte. Pensionarii nu sunt problema României. Trebuie să fie foarte clar: pensionarii nu sunt cauza deficitului bugetar. Oamenii care au muncit 30, 40 sau chiar peste 50 de ani nu pot fi transformați în vinovați de serviciu atunci când statul se confruntă cu probleme financiare.

Stimați colegi parlamentari,

Pensia nu este un cadou, pensia reprezintă dreptul rezultat în urma unei vieți de muncă și de contribuție. De aceea, atunci când discutăm despre pensii, trebuie să discutăm despre respect, predictibilitate și dreptate, nu despre antagonizarea unei generații împotriva alteia. Nu este normal ca pensionarul să fie pus să se simtă vinovat că primește pensie. La fel de greșit este să-i spunem unui tânăr că viitorul lui depinde de reducerea drepturilor celor care au muncit înaintea lui.

Modificarea sistemului de pensii prin anularea, fără temei legal și fără acordul societății, a cinci fonduri sociale de pensii, adoptarea unui sistem nerentabil, Bismarck, prin care moștenirea trimisă de generații anterioare către generațiile viitoare este anulată.

Nu s-a ținut cont că noul sistem anulează predictibilitatea și siguranța beneficiului pensiei și nu s-a ținut cont că vechiul sistem introdus cu peste 100 de ani de către fostele bresle asigura plata pensiilor fără intervenția bugetului de stat sau a altor surse, pe cel puțin cinci ani, fără contributivitate, prin reinvestirea în afaceri sigure, strategice și de mare interes național.

Viitorul tinerilor nu trebuie construit pe sărăcirea părinților și bunicilor lor. Tinerii nu trebuie transformați în justificarea austerității și tinerii României au dreptul la un viitor mai bun. Au dreptul la locuri de muncă bine plătite, la educație de calitate, la locuințe accesibile, la posibilitatea de a-și întemeia o familie și de a rămâne în România.

Dar peste toate acestea nu trebuie să punem tinerii împotriva seniorilor. Dacă un tânăr nu-și permite să cumpere o locuință, problema nu este că bunica lui primește pensie. Dacă un absolvent nu găsește un loc de muncă bine plătit, problema nu este că părinții lui primesc salariu. Dacă familiile tinere nu-și permit să aibă copii, problema nu e că statul trebuie să aleagă între copii și pensionari.

Problema este că România trebuie să-și respecte interesul național, cetățenii și să creeze suficiente oportunități pentru toate generațiile. Trebuie să avem politici publice care să producă dezvoltare, locuri de muncă, investiții și venituri mai mari, nu politici care împart societatea în tabere. Salariații nu trebuie să plătească prețul ineficienței statului. La rândul lor, salariații României au dreptul la venituri care să le permită un trai decent. Nu putem cere angajatului să muncească mai mult, să plătească mai multe taxe și contribuții, în timp ce statul nu demonstrează că își reduce propriile ineficiențe și propria risipă.

Înainte de a cere sacrificii românilor, statul trebuie să demonstreze că și-a făcut ordine în propria casă. Bogățiile naturale aparțin țării și cetățenilor săi, iar beneficiul dat de aceste bogății trebuie să fie în total interes național. Românii trebuie să știe unde se duc banii lor, trebuie să știe că taxele și contribuțiile pe care le plătesc sunt transformate în servicii publice de calitate, infrastructură, educație, sănătate și protecție socială.

Nu putem construi solidaritate socială prin frustrare și resentiment. Copiii României trebuie să fie centrul politicilor publice și există o generație despre care trebuie să vorbim mai mult: copiii. Un stat care își dorește un viitor trebuie să investească în copii. Trebuie să investească în educație, sănătate, infrastructură, școală, siguranță, sport, cultură și în sprijinirea familiilor. Dar și aici trebuie să înțelegem un lucru fundamental: investiția în copii nu trebuie pusă în opoziție cu sprijinirea seniorilor.

O societate sănătoasă nu alege între copil și bunic, îi protejează pe amândoi. Familia românească este tocmai locul în care generațiile se întâlnesc, se sprijină și se ajută reciproc. Familia este prima formă de solidaritate între generații. În milioane de familii din România, bunicii au grijă de nepoți, părinții își sprijină copiii atunci când aceștia își cumpără prima locuință sau își întemeiază o familie. Copiii adulți își ajută părinții atunci când aceștia îmbătrânesc și au nevoie de sprijin. Aceasta este solidaritatea reală între generații.

De aceea, politicile statului trebuie să consolideze familia, nu să o fragmenteze. Avem nevoie de măsuri pentru familiile cu copii, pentru tineri aflați la început de drum, pentru persoanele active și pentru seniori. Nu trebuie să alegem între aceste categorii. Trebuie să le susținem pe toate. Statul trebuie să oprească această competiție artificială între generații.

Stimați colegi parlamentari,

România are resurse. Are oameni inteligenți, oameni muncitori, antreprenori, profesioniști, tineri talentați și seniori cu experiență, care și-au demonstrat aceste calități atât în țară, cât și în afara ei, nu de puține ori și nu de azi, ci dintotdeauna. Ceea ce ne lipsește prea des este o politică publică orientată către dezvoltare și către interesul național pe termen lung.

România trebuie să înceteze și să-și pună generațiile una împotriva celeilalte. Trebuie să construim o țară în care bunicul să poată privi cu încredere către viitorul nepotului său, iar nepotul să poată privi cu respect către generația bunicului său.

O Românie puternică este o Românie în care generațiile nu se luptă între ele, ci construiesc împreună. Aceasta este România pe care trebuie să o lăsăm generațiilor care vin.

Vă mulțumesc.

Senator Barcari, Circumscripția electorală nr.8 Brașov, secretar în Comisia pentru muncă, familie și protecție socială

Mulțumesc, domnule președinte. *(Aplauze.)*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, doamna senator.

În continuare am să dau citire listei senatorilor care au depus întrebări în scris, respectiv:

- domnul senator Costache Chertif, domnul senator Vasilică Potecă, domnul senator Cătălin Silegeanu, domnul senator Eugen Șipoș și domnul senator Claudiu Răcuci.

Iar în continuare am să dau citire listei senatorilor care au depus interpelări în scris, respectiv:

- domnul senator Dan Cașcaval, doamna senator Carmen Orban, domnul senator Ștefan Geamănu, domnul senator Cătălin Silegeanu, domnul senator Sorin Lavric, doamna senator Luminița

Păucean-Fernandes, doamna senator Monica Anisie, doamna senator Rodica Cușnir, doamna senator Valentina-Mariana Aldea.

Și aceasta este lista senatorilor care au depus interpelări în scris.

Cu aceasta, declar închisă sesiunea de întrebări și interpelări de astăzi.

Iar în continuare am să dau citire listei senatorilor care au depus declarații politice în scris, respectiv:

- domnul senator Ioan Stan, domnul senator Marius-Alexandru Dunca, domnul senator Aurel-George Mohan, domnul senator Constantin-Ciprian Iacob, domnul senator Vasile Blaga, domnul senator Călin-Petru Marian, domnul senator Claudiu-Vasile Răcuci, domnul senator Liviu-Iulian Fodoca, domnul senator Vasile-Ciprian Rus, domnul senator Marius Bodea și doamna senator Valentina-Mariana Aldea.

Acestea fiind spuse, declar închisă și sesiunea consacrată declarațiilor politice, precum și ședința Senatului de astăzi.

Vă mulțumesc.

Ședința s-a încheiat la ora 12.11.